

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო

ქ. თბილისი № 1/201-2007

„21“ სექტემბერი 2007 წ.

გ ა ლ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩატარების წესისა და
საკვალიფიკაციო საგამოცდო პროგრამის დამტკიცების შესახებ

1. „საერთო მოსამართლეობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის
68-ე მუხლის მე-2 პუნქტის საფუძველზე დამტკიცდეს:

ა) მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩატარების წესი
(დანართი 1);

ბ) მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო საგამოცდო პროგრამა (დანართი 2).

2. ეს გადაწყვეტილება ამოქმედდეს „მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო
გამოცდის ჩატარების წესისა და საკვალიფიკაციო საგამოცდო პროგრამის
დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2005 წლის 10 მარტის №131
ბრძანებულების ძალადაკარგულად გამოცხადებისთანავე.

ვალერი ცერცვაძე

საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი

მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩატარების წესი

თავი I. ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. საკვალიფიკაციო გამოცდის მიზნები

1. მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო გამოცდის (შემდგომში საკვალიფიკაციო გამოცდა) მიზანია მაღალკვალიფიციური იურისტების შერჩევა შემდგომში მოსამართლის ვაკანტური ადგილის დასაკავებლად გამოცხადებულ კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად.

2. საკვალიფიკაციო გამოცდა განსაზღვრავს, რამდენად შეესაბამება გამოსაცდელი პირი (კანდიდატი) მოსამართლისათვის წაყენებულ მოთხოვნებს, საკმარისია თუ არა მისი თეორიული ცოდნა და შესწევს თუ არა მას თეორიული ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენების უნარი.

მუხლი 2. საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩაბარების უფლების მქონე პირები

1. საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩაბარების უფლება ეძლევა საქართველოს ქმედუნარიან მოქალაქეს ოცდახუთი წლის ასაკიდან, თუ მას აქვს უმაღლესი იურიდიული განათლება და ფლობს სახელმწიფო ენას.

2. ამ წესის მიზნებისთვის უმაღლესი იურიდიული განათლების მქონედ ითვლება:

ა) პირი, თუ მას დამთავრებული აქვს სახელმწიფო (მათ შორის საბჭოთა კავშირის ერთ-ერთი რესპუბლიკის) უმაღლესი სასწავლებლის იურიდიული ფაკულტეტის სრული კურსი სპეციალობით „სამართლისმცოდნეობა“ ან „საერთაშორისო სამართალი“ და სახელმწიფო საგამოცდო კომისიის მიერ მინიჭებული აქვს „იურისტის“ კვალიფიკაცია;

ბ) პირი, რომელსაც აკრედიტებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ან ახალდაფუძნებული ლიცენზირებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მიერ მინიჭებული აქვს ბაკალავრის, დიპლომირებული სპეციალისტის ან მაგისტრის უმაღლესი აკადემიური ხარისხი სამართალმცოდნეობის სპეციალობაში.

გ) პირი, თუ მას დამთავრებული აქვს სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებელი სპეციალობით „სამართლისმცოდნეობა“, ასევე ლიცენზირებული კერძო უმაღლესი სასწავლებლის კურსდამთავრებული, რომელსაც სახელმწიფო საგამოცდო კომისიის მიერ მინიჭებული აქვს „იურისტის“ კვალიფიკაცია, ამასთან, დიპლომის დანართიდან ირკვევა, რომ მათ ჩაბარებული აქვთ შემდეგი საგნები:

- გ.ა) საქართველოს სახელმწიფო (საკონსტიტუციო) სამართალი;
- გ.ბ) სისხლის სამართალი;
- გ.გ) სისხლის სამართლის პროცესი;
- გ.დ) სამოქალაქო სამართალი;
- გ.ე) სამოქალაქო სამართლის პროცესი;
- გ.ვ) ადმინისტრაციული სამართალი და პროცესი;
- გ.ზ) სამართლის თეორია.

4. პირი, რომელსაც უმაღლესი იურიდიული განათლება მიღებული აქვს საზღვარგარეთ, მათ შორის დსთ-ს ქვეყნებში, საკვალიფიკაციო გამოცდაზე დაიშვება საზღვარგარეთ გაცემული საგანმანათლებლო დოკუმენტის „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით აღიარების შემთხვევაში.

მუხლი 3. საკვალიფიკაციო გამოცდის საორგანიზაციო კომისია

1. საკვალიფიკაციო საგამოცდო კომისიის შექმნამდე 30 დღით ადრე, საკვალიფიკაციო გამოცდების ორგანიზებულად ჩატარების მიზნით, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მდივნის ბრძანებით, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს აპარატის მოხელეთაგან იქმნება საკვალიფიკაციო გამოცდის საორგანიზაციო კომისია (შემდგომში საორგანიზაციო კომისია).
2. საორგანიზაციო კომისიის უფლებამოსილება წყდება საკვალიფიკაციო გამოცდის საბოლოო შედეგების ოფიციალურად გამოქვეყნებისთანავე.
3. საორგანიზაციო კომისიას ხელმძღვანელობს საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მდივანი.
4. საორგანიზაციო კომისიას ევალება გამოცდების მოსამზადებლად აუცილებელი ყველა ორგანიზაციული საკითხის გადაწყვეტა, მათ შორის, გამოცდის ჩაბარების მსურველთა განცხადებების მიღება, მათი საბუთების დადგენილ წესებთან შესაბამისობის შემოწმება.

მუხლი 4. საბუთების მიღება საკვალიფიკაციო გამოცდაზე დასაშვებად

1. საკვალიფიკაციო გამოცდაზე დაშვების მიზნით კანდიდატთა საბუთების მიღება იწყება პირველი გამოცდის ჩატარებამდე ოცდახუთი დღით ადრე და წყდება გამოცდის ჩატარებამდე ათი დღით ადრე. განცხადების მიღების ბოლო დღის შემდეგ დაგვიანებით შემოსული განცხადება არ მიიღება.
2. საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩაბარების მსურველს განცხადება შეაქვს საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საორგანიზაციო კომისიაში. მსურველმა უნდა წარმოადგინოს შემდეგი საბუთები:
 - ა) განცხადება მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო გამოცდაზე დაშვების შესახებ;
 - ბ) უმაღლესი იურიდიული განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის დედანი და ასლი, ხოლო ამ დებულების მე-2 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში – ჩაბარებული საგნების დანართი;
 - გ) ავტობიოგრაფია;
 - დ) პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ასლი;

ე) ორი ფერადი ფოტოსურათი ზომით 3X4.

3. განცხადება შეიტანება მხოლოდ საერთო საკვალიფიკაციო ან ერთ-ერთი სპეციალიზაციის მიხედვით.

4. გამოცდის დაწყებამდე ხუთი დღით ადრე თითოეულ კანდიდატზე გაიცემა საგამოცდო ფურცელი, რომელშიც აღინიშნება კანდიდატის სახელი, გვარი და სხვა მონაცემები, რომლებიც აუცილებელია პირის იდენტიფიკაციისათვის.

5. თუ კანდიდატი ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს ან წარმოდგენილი საბუთები არ შეესაბამება დადგენილ წესს, კანდიდატის საბუთები არ მიიღება და იგი გამოცდაზე არ დაიშვება.

მუხლი 5. საკვალიფიკაციო გამოცდის დანიშვნა და ჩატარების ვადები

საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩატარების ფორმა (საერთო და/ან სპეციალიზაციის მიხედვით), თარიღი, აგრეთვე საკვალიფიკაციო გამოცდასთან დაკავშირებული ორგანიზაციული ღონისძიებების განხორციელების ვადები განისაზღვრება საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებით.

მუხლი 6. გამოცდის ჩატარების ენა

საკვალიფიკაციო გამოცდა ტარდება საქართველოს სახელმწიფო ენაზე.

მუხლი 7. საკვალიფიკაციო გამოცდა

1. საკვალიფიკაციო გამოცდა ტარდება საერთო და სპეციალიზაციის მიხედვით.

2. სპეციალიზაცია ზდება სამოქალაქო და ადმინისტრაციული სამართლისა და სისხლის სამართლის დარგებში.

3. საერთო საკვალიფიკაციო გამოცდა ტარდება შემდეგ საგნებში:

- ა) საკონსტიტუციო სამართალი;
- ბ) სისხლის სამართალი;
- გ) სისხლის სამართლის პროცესი;
- დ) სამოქალაქო სამართალი;
- ე) სამოქალაქო სამართლის პროცესი;
- ვ) ადმინისტრაციული სამართალი და პროცესი;
- ზ) ადამიანის უფლებების შესახებ საერთაშორისო აქტები და საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებები და შეთანხმებები.

4. სამოქალაქო და ადმინისტრაციული სამართლის სპეციალიზაციით გამოცდა ტარდება შემდეგ საგნებში:

- ა) საკონსტიტუციო სამართალი;
- ბ) სამოქალაქო სამართალი;
- გ) სამოქალაქო სამართლის პროცესი;
- დ) ადმინისტრაციული სამართალი და პროცესი;
- ე) ადამიანის უფლებების შესახებ საერთაშორისო აქტები და საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებები და შეთანხმებები;
- ვ) სასამართლო კონტროლი სისხლის საპროცესო იძულების ღონისძიებებსა და საგამოძიებო მოქმედებებზე.

5. სისხლის სამართლის სპეციალიზაციით გამოცდა ტარდება შემდეგ საგნებში:

- ა) საკონსტიტუციო სამართალი;
- ბ) სისხლის სამართალი;
- გ) სისხლის სამართლის პროცესი;
- დ) ადამიანის უფლებების შესახებ საერთაშორისო აქტები და საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებები და შეთანხმებები.

მუხლი 8. საკვალიფიკაციო გამოცდის ეტაპები და შედეგების გამოცხადება

1. საკვალიფიკაციო გამოცდა ტარდება ორ ეტაპად: თავდაპირველად ბარდება ტესტური გამოცდა, ხოლო შემდეგ – წერითი გამოცდა.
2. წერით გამოცდაზე დაითმება მხოლოდ ის პირი, რომელიც წარმატებით ჩააბარებს ტესტურ გამოცდას.
3. საკვალიფიკაციო გამოცდა ჩააბრებულად ითვლება ტესტური და წერითი გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემთხვევაში.
4. ტესტურ გამოცდაში მიღებული შედეგები მომდევნო საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩატარების დროს არ მიიღება მხედველობაში.
5. როგორც ტესტური, ისე წერითი გამოცდის შედეგები ცხადდება გამოცდის ჩაბარებიდან არა უგვიანეს სამი დღის ვადაში.

თავი II.

ტესტური გამოცდა

მუხლი 9. საგამოცდო ტესტი

1. საგამოცდო ტესტი შეიცავს საკვალიფიკაციო გამოცდისათვის გათვალისწინებული სამართლის შესაბამისი დარგების მიხედვით შედგენილ ას საკითხს.
2. საგამოცდო ტესტის ყოველი საკითხი შედგება ორი ნაწილისაგან: პირველი, აღწერილობითი ნაწილი, შეიცავს ფაქტობრივი ცხოვრებისეული შემთხვევის აღწერას, ხოლო მეორე ნაწილი – ამ შემთხვევის სამართლებრივი გადაწყვეტის ოთხ შესაძლო ვარიანტს (პასუხს). გამოსაცდელის ამოცანაა გამოიცნოს სწორი პასუხი და შემოხაზოს ამ პასუხის აღმნიშვნელი ანბანის ასო საგამოცდო ტესტის პასუხებისათვის განკუთვნილ სპეციალურ ფურცელში.
3. ტესტის ოთხი პასუხიდან სწორია მხოლოდ ერთი. გამოსაცდელმა უნდა შემოხაზოს მხოლოდ ერთი პასუხი.

მუხლი 10. ტესტის საკითხების შეფასება

1. ტესტის ყოველ საკითხზე სწორი პასუხი ფასდება 1 (ერთი) ქულით, არასწორი პასუხი კი – 0 (ნული) ქულით.
2. თუ შემოხაზულია ერთზე მეტი პასუხი ან არც ერთი პასუხი არ არის შემოხაზული, ტესტის ამოხსნა შეფასდება 0 (ნული) ქულით.
3. ტესტური გამოცდის მინიმალური შეფასება არის 0 (ნული) ქულა, ხოლო მაქსიმალური შეფასება – 100 (ასი) ქულა.

მუხლი 11. გამოსცემლი ქელა

გამოსაცდელი, რომელიც ტესტურ გამოცდაში დააგროვებს 75 (სამოცდათხუთმეტ) ან მეტ ქელას, გადის შემდეგ ეტაპზე და მას უფლება აქვს ჩააბაროს წერიითი გამოცდა.

მუხლი 12. საგამოცდო დრო

1. ტესტური გამოცდის ჩასაბარებლად გამოსაცდელს ეძლევა ხუთი საათი. დროის გადაცილების შემდეგ საკვალიფიკაციო გამოცდების საორგანიზაციო კომისიისათვის გადაცემული ნამუშევარი არ გასწორდება და გამოსაცდელს დაეწერება შეფასება 0 (ნული).

2. გამოსაცდელები მიიღებენ გაფრთხილებას საგამოცდო დროის ამოწურვის შესახებ ორჯერ – დროის დამთავრებამდე 30 წუთით ადრე და 15 წუთით ადრე. პირველი გაფრთხილების შემდეგ არავის არა აქვს უფლება დატოვოს საგამოცდო დარბაზი საგამოცდო ტესტის ჩაბარების გარეშე.

მუხლი 13. საგამოცდო ტესტების დარიგების წესი

1. ტესტური გამოცდის დაწყებამდე საორგანიზაციო კომისიის წარმომადგენლებს საგამოცდო დარბაზში შემოაქვთ დალუქული ყუთები, რომელშიც მოთავსებულია დალუქული კონვერტები.

2. საორგანიზაციო კომისიის წარმომადგენელი გამოსაცდელთაგან მოიწვევს რამდენიმე პირს, რომლებიც შეამოწმებენ, არის თუ არა ყუთი სწორად დალუქული. დალუქული ყუთი იხსნება საორგანიზაციო კომისიის წარმომადგენელთა თანდასწრებით

3. ყოველ გამოსაცდელს გადაეცემა დალუქული კონვერტი, რომელშიც მოთავსებულია საგამოცდო ტესტი და პასუხების ფურცელი.

4. კონვერტის გახსნამდე თითოეული გამოსაცდელი ვალდებულია შეამოწმოს კონვერტი. თუ კონვერტი გახსნილია ან ლუქი დაზიანებული ან სხვაგვარად იწვევს ეჭვს კონვერტის მოლიანობა, გამოსაცდელი ვალდებულია დაუყოვნებლივ, ვიდრე იგი დაიწყებდეს კითხვებზე პასუხის გაცემას, განაცხადოს ამის შესახებ. ასეთ შემთხვევაში მას მიეცემა ახალი ტესტი. დაგვიანებით შემოსული პრეტენზია არ მიიღება.

5. ტესტურ გამოცდაზე გამოცხადებულ პირთათვის საგამოცდო ტესტების დარიგების შემდეგ საორგანიზაციო კომისია ითვლის დარჩენილი ტესტების რაოდენობას, ადგენს აქტს და ლუქავს ტესტებს სპეციალურ ყუთში.

მუხლი 14. საგაღებულო ინსტრუქტაჟი ტესტური გამოცდის დაწყებამდე

საგამოცდო ტესტის კითხვებზე პასუხის გაცემამდე საორგანიზაციო კომისიის წარმომადგენელი ვალდებულია ინსტრუქტაჟი ჩაუტაროს გამოსაცდელს, აუხსნას მათ ტესტების ამოხსნის მეთოდიკა, პასუხების ფურცლის შევსების წესი და სხვა საკითხები, რომლებიც აუცილებელია გამოცდის ჩატარებისათვის.

მუხლი 15. საკანონმდებლო მასალის გამოყენების აკრძალვა

1. ტესტური გამოცდის დაწყებამდე გამოსაცდელს ჩამოერთმევა ნორმატიული

აქტები, კანონთა კომენტარები, სახელმძღვანელოები ან სხვა ანალოგიური მასალა, ასევე აუდიო ან სხვა ტექნიკური საშუალებები.

2. გამოსაცდელი, რომელიც შემწეული იქნება ამ მასალის ან ტექნიკური საშუალების გამოყენებაში, მოიხსნება გამოცდიდან და დაეწერება შეფასება 0 (ნული).

მუხლი 16. ტესტური გამოცდის შედეგების შემოწმება და საგამოცდო ფურცლის გაცემა

1. ტესტური გამოცდის პასუხები მოწმდება საორგანიზაციო კომისიის შემადგენლობიდან შერჩეული უფლებამოსილი პირების მიერ კომპიუტერის და საამისოდ გამოწეული სხვა ტექნიკური საშუალებების მეშვეობით, საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარის ან მის მიერ უფლებამოსილი საგამოცდო კომისიის წევრის მეთვალყურეობით.

2. ტესტური გამოცდის შედეგების შემოწმებისას დაცულია ორმხრივი ანონიმურობის პრინციპი.

3. გამოსაცდელს, რომელმაც ტესტური გამოცდის შედეგად დააგროვა 75 (სამოცდათხუთმეტი) და მეტი ქულა, მიეცემა საგამოცდო ფურცელი, რაც მას წერით გამოცდაზე გასვლის უფლებას აძლევს.

თავი III. წერითი გამოცდა

მუხლი 17. წერითი გამოცდის ჩატარება

1. წერითი გამოცდა ტარდება ერთ ტურად.

2. წერითი გამოცდის საკითხი ისე უნდა იყოს შედგენილი, რომ შესაძლებელი იყოს გამოსაცდელის როგორც თეორიული ცოდნის, ისე ამ ცოდნის პრაქტიკული გამოყენების უნარ-ჩვევების გამოვლენა.

მუხლი 18. წერითი გამოცდის ჩაბარებაზე უფლებამოსილი პირები

წერითი გამოცდა ტარდება ტესტური გამოცდის შემდეგ და მასზე დაიშვებიან მხოლოდ ის კანდიდატები, რომლებმაც წარმატებით ჩააბარეს ტესტური გამოცდა.

მუხლი 19. საგამოცდო ბილეთი

1. წერითი გამოცდა ტარდება საგამოცდო ბილეთების მეშვეობით. საგამოცდო ბილეთი შედგება ხუთი საკითხისგან (კაზუსი).

2. კაზუსის ამოხსნის დროს გამოსაცდელმა უნდა შეძლოს სამართლებრივი კვალიფიკაცია – სამართლებრივი ნორმების მისადაგება ამოსახსნელ კაზუსში მოცემულ ცხოვრებისეულ სიტუაციასთან. ასევე მან უნდა შეძლოს ამგვარი გადაწყვეტის დასაბუთება როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული არგუმენტებით.

მუხლი 20. საგამოცდო ბილეთის შეფასება

1. ბილეთის ყოველი საკითხი ფასდება ხუთქულიანი სისტემით. მაქსიმალური შეფასება არის 5 (ხუთი) ქულა, ხოლო მინიმალური – 0 (ნული) ქულა.

2. ყოველ ბილეთზე ქელათა მაქსიმალური რაოდენობა შეადგენს 25 (ოცდახუთ) ქელას, ხოლო მინიმალური რაოდენობა 0 (ნულ) ქელას.

მუხლი 21. წერითი გამოცდის შედეგები

წერითი გამოცდა ჩაბარებულად ითვლება, თუ გამოსაცდელი დააგროვებს სულ ცოტა 15 (თხუთმეტი) ქელას.

მუხლი 22. წერითი გამოცდის ჩაბარების დრო

1. წერითი გამოცდის ჩასაბარებლად გამოსაცდელს ეძლევა ექვსი საათი. დროის გადაცილების შემდეგ საორგანიზაციო კომისიისათვის გადაცემული ნაშუშევარი არ გასწორდება და გამოსაცდელს დაეწერება შეფასება 0 (ნული).

2. გამოსაცდელები მიიღებენ გაფრთხილების საგამოცდო დროის ამოწურვის შესახებ ორჯერ – დროის დამთავრებამდე 30 წუთით ადრე და 15 წუთით ადრე. პირველი გაფრთხილების შემდეგ არაეის არა აქვს უფლება დატოვოს საგამოცდო დარბაზი წერითი ნაშუშევრის ჩაბარების გარეშე.

მუხლი 23. საგამოცდო რეგული

1. წერითი გამოცდის დაწყების წინ გამოსაცდელს დაურიგდებათ საგამოცდო რეგულები საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს სათანადო აღნიშვნებით.

2. გამოსაცდელს არა აქვს უფლება წერითი ნაშუშევარი შეასრულოს სხვა რეგულში, გარდა იმისა, რაც მათ გამოცდის წინ მიეცემათ. სხვა რეგულში შესრულებული ნაშრომი არ გასწორდება და გამოსაცდელს დაეწერება შეფასება 0 (ნული).

მუხლი 24. წინასაგამოცდო ინსტრუქტაჟი

წერითი გამოცდის დაწყებამდე საორგანიზაციო კომისიის წარმომადგენელი ინსტრუქტაჟს უტარებს გამოსაცდელს, აუხსნის მათ საგამოცდო რეგულის თაფურცლის შევების წესს და სხვა ტექნიკურ საკითხებს, რომლებიც აუცილებელია გამოცდის ჩატარებისათვის.

მუხლი 25. საგამოცდო ბილეთის დარიგების წესი

1. წერითი გამოცდის დაწყებამდე საორგანიზაციო კომისიის წარმომადგენელს საგამოცდო დარბაზში შემოაქვს დალუქული კონვერტი ან ყუთი, რომელშიც მოთავსებულია საგამოცდო ბილეთები.

2. საორგანიზაციო კომისიის წარმომადგენელი გამოსაცდელთაგან მიიწვევს რამდენიმე პირს, რომლებიც შეამოწმებენ, არის თუ არა ყუთი ან კონვერტი სწორად დალუქული. ყუთი (კონვერტი) გაიხსნება მათი თანდასწრებით.

3. ყოველ გამოსაცდელს დაურიგდება საგამოცდო ბილეთი და საგამოცდო რეგული.

მუხლი 26. საკანონმდებლო მასალის გამოყენების უფლება

1. წერითი გამოცდის განმავლობაში გამოსაცდელს უფლება აქვთ

გამოიყენონ საკანონმდებლო აქტის ტექსტები და სხვა ნორმატიული მასალა.

2. წერითი გამოცდის დაწყებამდე გამოსაცდელს ჩამოერთმევა კანონთა კომენტარები, სახელმძღვანელოები და სხვა სასწავლო მასალა. გამოსაცდელი, რომელიც შემწინეული იქნება ამ მასალის გამოყენებაში, მოიხსნება გამოცდიდან და დაეწერება შეფასება 0 (ნული).

მუხლი 27. წერითი ნაშრომის გასწორება

1. წერითი გამოცდის დამთავრების შემდეგ თითოეული გამოსაცდელი წერით ნაშრომს და საგამოცდო ფურცელს აბარებს საორგანიზაციო კომისიის წარმომადგენელს.

2. ნაშრომის ჩაბარების შემდეგ ყველა რვეული დაიშვირება, მოეხსნება თავფურცელი და დაილუქება სპეციალურ ყუთში საორგანიზაციო კომისიის მიერ.

3. ყუთის გახსნა, რომელშიც მოთავსებულია რვეულის თავფურცლები, მოხდება საორგანიზაციო კომისიის მიერ წერითი ნამუშევრების გასწორების შემდეგ და მოხდება რვეულების, თავფურცლების და საგამოცდო ბლანკების იდენტიფიკაცია მათზე აღნიშნული შესაბამისი კოდების (ნომრების) მიხედვით.

4. წერითი ნაშრომის გასწორება ხდება საკვალიფიკაციო საგამოცდო კომისიის წევრების მიერ. წერითი გამოცდის შედეგების შემოწმებისას დატულია გამოსაცდელისა და გამომცდელის ორმხრივი ანონიმურობის პრინციპი.

თავი IV.

საკვალიფიკაციო საგამოცდო კომისია

მუხლი 28. საკვალიფიკაციო საგამოცდო კომისიის შექმნა და მისი უფლებამოსილება

1. საკვალიფიკაციო გამოცდის შედეგების შეფასების მიზნით იქმნება საკვალიფიკაციო საგამოცდო კომისია (შემდგომში - საგამოცდო კომისია).

2. საგამოცდო კომისიის შემადგენლობას ამტკიცებს საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო.

3. საგამოცდო კომისიას ხელმძღვანელობს თავმჯდომარე, რომელსაც საგამოცდო კომისიის წევრთაგან ნიშნავს საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო.

4. საგამოცდო კომისიის საქმიანობის სამართლებრივი რეგულირება ხორციელდება დებულებით, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო.

თავი V.

**საკვალიფიკაციო გამოცდაზე გამოცხადების წესი და
ზედაშედეგლობა გამოცდის მიმდინარეობაზე**

მუხლი 29. საკვალიფიკაციო გამოცდაზე გამოცხადების დრო

1. საკვალიფიკაციო გამოცდის დღეს ყველა გამოსაცდელი უნდა გამოცხადდეს გამოცდის ჩატარების ადგილზე დილის 9 საათზე და გაიაროს რეკონსტრუქცია.

გამოსაცდელელებმა თან უნდა იქონიონ პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტი და საგამოცდო ფურცელი.

2. პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტისა და საგამოცდო ფურცლის გარეშე გამოცხადებული პირი გამოცდაზე არ დაიშვება.

3. რეგისტრაციის დასრულებისთანავე იხურება შენობის შესასვლელი კარები და დავიანებული პირები გამოცდაზე არ დაიშვებიან.

4. ტესტური გამოცდა დაიწყება რეგისტრაციის დამთავრებიდან არა უგვიანეს ერთი საათისა, ხოლო წერითი გამოცდა - რეგისტრაციის დამთავრებიდან არა უგვიანეს ორი საათისა.

მუხლი 30. საკვალიფიკაციო გამოცდაზე გამოუცხადებლობის შედეგები

საკვალიფიკაციო გამოცდაზე გამოუცხადებლობა პირს უფლებას ართმევს მოითხოვოს დამატებითი გამოცდის ჩატარება, მიუხედავად იმისა გამოცდაზე გამოუცხადებლობა საპატიო მიზეზით იყო გამოწვეული თუ არა.

მუხლი 31. საგამოცდო დარბაზში ადგილის დაკავების წესი

1. საგამოცდო დარბაზში შესვლამდე გამოსაცდელეები იღებენ ადგილის დაკავებისათვის განკუთვნილ დანომრილ ბარათებს, რომლის მიხედვით იკავებენ ადგილს საგამოცდო დარბაზში.

2. საგამოცდო დარბაზში ადგილის თვითნებურად დაკავების შემთხვევაში გამოსაცდელი მოიხსნება გამოცდიდან.

მუხლი 32. საგამოცდო დარბაზში შესვლის უფლება

საგამოცდო დარბაზში დაიშვებიან მხოლოდ გამოსაცდელეები და სპეციალური საშვის მქონე პირები.

მუხლი 33. საკვალიფიკაციო გამოცდიდან გაძევების შედეგები

საკვალიფიკაციო გამოცდაზე წესრიგის დარღვევის გამო გამოსაცდელის გაძევების შემთხვევაში მას უფლება არა აქვს მონაწილეობა მიიღოს მომდევნო ორ საკვალიფიკაციო გამოცდაში.

მუხლი 34. საჯაროობა საკვალიფიკაციო გამოცდების ჩატარებისას

1. საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩატარებისას საზოგადოებრივი კონტროლისა და საჯაროობის უზრუნველყოფის მიზნით გამოცდაზე შეთვალყურეობად დაიშვებიან საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები.

2. დანტერესებულმა პირებმა საკვალიფიკაციო გამოცდის დაწყებამდე ხუთი დღით ადრე უნდა გაიარონ აკრედიტაცია საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საორგანიზაციო კომისიაში და მიიღონ საგამოცდო დარბაზში შესასვლელი საშვი.

3. შეთვალყურეები საგამოცდო დარბაზში დაიკავებენ მათთვის სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებს. საგამოცდო პროცესში ჩარევის უფლება მათ არა აქვთ. ამ მოთხოვნის დარღვევის შემთხვევაში შეთვალყურე დათხოვილი იქნება საგამოცდო დარბაზიდან.

მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო საგამოცდო პროგრამა

შინაარსი

1. საქართველოს საკონსტიტუციო სამართალი.
2. სისხლის სამართალი.
3. სისხლის სამართლის პროცესი.
4. სამოქალაქო სამართალი.
5. სამოქალაქო საპროცესო სამართალი.
6. ადმინისტრაციული სამართალი და პროცესი.
7. ადამიანის უფლებების შესახებ საერთაშორისო აქტები და საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებები და შეთანხმებები.
8. სასამართლო კონტროლი სისხლის საპროცესო იძულების ღონისძიებებზე, საგამოძიებო მოქმედებებსა და ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობაზე.
9. საქართველოს სამოსამართლო ეთიკის კოდექსი.

საქართველოს საკონსტიტუციო სამართალი

თემა I. კონსტიტუციის ცნება, დამახასიათებელი ნიშნები და მნიშვნელობა (ზოგადი მიმოხილვა)

კონსტიტუციის ცნება, არსი და იურიდიული მნიშვნელობა. კონსტიტუციის ნორმების ადგილი სამართლის სისტემაში. კონსტიტუცია – მიმდინარე კანონმდებლობის იურიდიული ბაზა. კონსტიტუციის უზენაესობა.

თემა II. საქართველოს 1995 წლის კონსტიტუცია

საქართველოს 1995 წლის 24 აგვისტოს კონსტიტუცია – ქვეყნის უზენაესი კანონი, უმნიშვნელოვანესი პოლიტიკური და სამართლებრივი დოკუმენტი. საქართველოს კონსტიტუციის სისტემა. საქართველოს კონსტიტუციის მიღებისა და გადასინჯვის წესი.

აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების კონსტიტუციები, მათი სისტემა და თავისებურებანი.

თემა III. საქართველოს საზოგადოებრივი წყობილების კონსტიტუციური საფუძვლები

საქართველოს საზოგადოებრივი წყობილების ცნება და არსი. სახელმწიფოს მართვაში ზალხის მონაწილეობის ფორმები. პოლიტიკური პარტიების შექმნისა და ფუნქციონირების წესი. სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოები და ადგილობრივი თვითმმართველობა. სახელმწიფო და ეკლესია. კონსტიტუციური შეთანხმება

თემა IV. მოქალაქეობა

საქართველოს მოქალაქეობის ცნება. საქართველოს მოქალაქეობის მოპოვების წესი და საფუძვლები. ორმაგი მოქალაქეობა. საქართველოს მოქალაქეობის შეწყვეტის საფუძვლები. ბავშვების მოქალაქეობის შეცვლის წესი. საქართველოს მოქალაქეობის აღდგენის წესი. საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ საქმეთა გადაწყვეტის წესი.

თემა V. საქართველოს კონსტიტუციით აღიარებული ადამიანის ძირითადი უფლებები და თავისუფლებები

ადამიანის ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების ცნება და იურიდიული ბუნება. ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების გარანტიები, მათი რეალიზაციის პირობები და საშუალებები. საჩივრისა და პეტიციის უფლება. სახელმწიფო ორგანოების თანამდებობის პირთა არაკანონიერი მოქმედებებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების უფლება. სასამართლო წესით დაცვის (სამართლმანი სასამართლო) უფლება. საქართველოს სახალხო დამცველი. საქართველოს მოქალაქეთა კონსტიტუციური მოვალეობები. უცხოელი მოქალაქეებისა და მოქალაქეობის არმქონე პირების სამართლებრივი მდგომარეობა საქართველოში. თავშესაფრის უფლება.

თემა VI. საქართველოს ტერიტორიული სახელმწიფოებრივი მოწყობა

საქართველოს, როგორც ერთიანი სახელმწიფოს კონსტიტუციურ-სამართლებრივი სტატუსი. ავტონომიური რესპუბლიკების კონსტიტუციურ-სამართლებრივი სტატუსი საქართველოს შემადგენლობაში. საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულები — ქალაქი, რაიონი, ქალაქის რაიონი, სოფელი, დაბა, თემი.

თემა VII. სახელმწიფო ორგანოთა სისტემა. მათი ორგანიზაციისა და საქმიანობის კონსტიტუციური პრინციპები

საქართველოს სახელმწიფო ორგანოების ცნება და სისტემა. ხელისუფლების დანაწილება, როგორც სახელმწიფოს დემოკრატიული ორგანიზაციის ფუნდამენტური კონსტიტუციური პრინციპი. ხელისუფლების განშტოებათა შორის კონტროლისა და ბალანსის მექანიზმი.

თემა VIII. საქართველოს საარჩევნო სისტემა

საარჩევნო სისტემის ძირითადი პრინციპები. საქართველოს საარჩევნო სისტემის სახეები. საარჩევნო პროცესი და მისი სტადიები. აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების საარჩევნო სისტემა, მისი თავისებურებანი.

თემა IX. საქართველოს პარლამენტი

საქართველოს პარლამენტი — საკანონმდებლო ხელისუფლების უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო. უფლებამოსილების ვადა, კომპეტენცია და სტრუქტურა. საქართველოს პარლამენტის წევრის სტატუსი. სადეპუტატო მანდატის ხასიათი. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის საფუძვლები. პარლამენტის წევრის საქმიანობის გარანტიები. საქართველოს პარლამენტის აქტები. საქართველოს პარლამენტის სესიები და პლენარული სხდომები. საკანონმდებლო პროცესი და მისი სტადიები.

თემა X. საქართველოს პრეზიდენტი

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევის წესი და პირობები. საქართველოს

პრეზიდენტის სამართლებრივი სტატუსი. პრეზიდენტი, როგორც სახელმწიფო მეთაური. პრეზიდენტი, როგორც საქართველოს სამხედრო ძალების უმაღლესი მთავარსარდალი. ეროვნული უშიშროების საბჭო, როგორც პრეზიდენტის სათაბირო ორგანო. საქართველოს პრეზიდენტის კომპეტენცია. პრეზიდენტის უფლებამოსილებანი, დაკავშირებული საქართველოს მთავრობასთან. პრეზიდენტის უფლებამოსილებანი სახელმწიფო ორგანოების ფორმირების პროცესში. პრეზიდენტის უფლებამოსილებანი, დაკავშირებული პარლამენტის საქმიანობასთან. სუბპერზიური ვეტოს უფლება. საქართველოს პრეზიდენტის თანამდებობადან გადაყენების წესი (იმპიჩმენტი). საქართველოს პრეზიდენტის სამართალშემოქმედებითი საქმიანობა.

თემა XI. საქართველოს მთავრობა

საქართველოს მთავრობის სამართლებრივი სტატუსი. მთავრობის შემადგენლობა, სტრუქტურა, უფლებამოსილებანი და საქმიანობის წესი. მთავრობის წევრთა უფლებამოსილების მოხსნის წესი და პირობები. მთავრობის კონსტიტუციურ-სამართლებრივი ურთიერთობა საქართველოს პარლამენტთან. მთავრობის კონსტიტუციურ-სამართლებრივი ურთიერთობა საქართველოს პრეზიდენტთან. მთავრობის სამართალშემოქმედებითი საქმიანობა.

საქართველოს პროკურატურა. პროკურატურის სტრუქტურა, უფლებამოსილება და საქმიანობის წესი.

თემა XII. სასამართლო ხელისუფლების კონსტიტუციური საფუძვლები

სასამართლო ხელისუფლების სისტემა. მართლმსაჯულების განხორციელება და საკონსტიტუციო სამართალწარმოება. საერთო სასამართლოების სისტემა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო. მისი ფორმირების წესი და უფლებამოსილება.

რაიონული (საქალაქო) სასამართლოები.

სააპელაციო სასამართლოები.

მართლმსაჯულების განხორციელების კონსტიტუციური პრინციპები.

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს შექმნის წესი, კომპეტენცია. საკონსტიტუციო სამართალწარმოების განხორციელების პროცესი. საკონსტიტუციო სასამართლოში კონსტიტუციური წარდგინებით შესვლის უფლება.

მოსამართლეობა საქმიანობის კონსტიტუციური გარანტიები.

საქართველოს ადვოკატურა.

თემა XIII. ადგილობრივი თვითმმართველობის კონსტიტუციური საფუძვლები

ადგილობრივი თვითმმართველობის ცნება. ადგილობრივი თვითმმართველობის სისტემა. ადგილობრივი თვითმმართველობის უფლებამოსილება.

ლ ი ტ ე რ ა ტ უ რ ა :

საქართველოს 1995 წლის 24 აგვისტოს კონსტიტუცია, თბ., 1995 წ.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუცია.

კონსტიტუციური კანონი „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსის შესახებ“.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუცია.

ორგანული კანონი „საერთო სასამართლოების შესახებ“.

კანონი „ადვოკატთა შესახებ“.

ორგანული კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“.

საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტი.

ორგანული კანონი „რეფერენდუმის შესახებ“.

კანონი „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის პირადობის (ბანადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“.

ორგანული კანონი „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“.

ორგანული კანონი „ეროვნული უშიშროების საბჭოს შესახებ“.

კანონი „საკონსტიტუციო სამართალწარმოების შესახებ“.

ორგანული კანონი „პროკურატურის შესახებ“.

საქართველოს საარჩევნო კოდექსი.

კანონი „საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ“.

კანონი „საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წესის შესახებ“.

ზადეიშვილი, გვინტერი, დეტოშვილი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის კომენტარი, თბილისი, 2002.

ადამიანის უფლებათა დაცვა ეროვნულ და საერთაშორისო სამართალში (ხტატიათა კრებული) რედაქ. კ.კორკელია, თბილისი, 2002 წ.

აბესაძე, საქართველოს ტერიტორიული მართვის კონსტიტუციური პრობლემები, პროფ. გინწკირველის 70 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული, თბ., 1996 წ., გვ. 106-111.

აბესაძე, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო, 1996 წ. ჟურნ. „სამართალი“, 1-2.

აკუბლაშვილი, ძირითადი უფლებები, 2003 წ., გამომცემლობა „ჯეისიი“.

ალორია, მოქალაქეთა საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. 1996 წ.

ვლორია, საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალი, თბ., 1995 წ.

ოშელაძე, საზღვარგარეთის ქვეყნების სამართალი, თბ., 1995 წ.

ოშელაძე, საუბრები ქართულ კონსტიტუციაზე, თბ., 1996 წ.

ქიქელაძე, დემოკრატიული სახელმწიფოს კონსტიტუცია და პარლამენტარული რესპუბლიკა, ჟურნ. „სამართალი“, 1991 წ., 3,4,5.

ბნაკაშიძე, თვითმმართველობა საქართველოში – სამართლებრივ-პოლიტიკური პრობლემები, ბათუმი, 1994 წ.

ზრუხაძე, საქართველოს კონსტიტუციური სამართალი, ბათუმი, 1999 წ.

ბსაენელი, ხელისუფლების განაწილების პრინციპი და ადამიანის კონსტიტუციური გარანტიები, სამართლის რეფორმა საქართველოში, 1994 წ.

საქართველოს სსრ კონსტიტუციური აქტების კრებული (1921-1978 წწ.), შემდგ. გრ. ერეშოვი, თბ., 1993 წ.

იხუტგულაძე, სახელმწიფო, ჟურნ. „სამართალი“, 1996 წ., 7-8.

იფუტკარაძე, უშუალო დემოკრატიის ადგილი და მნიშვნელობა საქართველოს ეროვნულ-სახელმწიფოებრივ მოწყობაში, ჟურნ. „სამართალი“, 1992 წ., 12, გვ. 2-8.

იფუტკარაძე, ხელისუფლების დანაწილების პრინციპი და საქართველოს სახელმწიფო წყობილება, ჟურნ. „სამართალი“, 1991 წ., გვ. 10.

კენობილაძე, საქართველოს კონსტიტუციური სამართალი, თბ., 1996 წ.

კენობილაძე, სამართლის ნორმები და წესრიგის დამყარება საზოგადოებაში, ჟურნ. „სამართალი“, 1993 წ., 3-4.

კენობილაძე, კონსტიტუციური (სახელმწიფო) სამართალი, ცნობარი, თბ., 1998 წ.

ლ.ჭანტურია, ადამიანის ძირითადი უფლებები და საქართველოს მომავალი კონსტიტუცია, ჟურნ. „სამართალი“, 1993 წ., 5-6.

გ.ხუბუა, სამართლის თეორია, გამომცემლობა „მერიდიანი“, თბილისი, 2004 წ.

ზ.ჯინჯოლავა, საქართველოს პრეზიდენტის კომპეტენცია 1995 წლის კონსტიტუციით, პროფ. გ. ინწკარავლის 70 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული, თბ., 1996 წ., გვ. 90-99.

სისხლის სამართალი

თემა I. სისხლის სამართლის კანონი

საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობა. კანონის ანალოგია და მისი გამოყენების ფარგლები.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის ნორმების საქართველოს კონსტიტუციასთან და საერთაშორისო სამართლის საფუძვლად აღიარებულ პრინციპებთან და ნორმებთან შესაბამისობის საკითხი. საქართველოს საერთაშორისო ვალდებულებანი სისხლის სამართლის სფეროში.

სისხლის სამართლის კანონის მოქმედების ფარგლები.

დანაშაულის ჩადენის დრო. დანაშაულის ჩადენის ადგილი სუცეველგანობის თეორიის მიხედვით.

სისხლის სამართლის კანონის მოქმედება დროში. მისი ძალაში შესვლა და ძალის დაკარგვა. სისხლის სამართლის კანონის უკუძალის საკითხი.

სისხლის სამართლის კანონის მოქმედების პრინციპები.

ტერიტორიალურობის პრინციპი. სისხლის სამართლის კანონის მოქმედება სივრცეში.

აქტიური პერსონალურობის ანუ საკუთარი მოქალაქის დასჯის პრინციპი.

პასიური პერსონალურობის ანუ საკუთარი მოქალაქის დაცვის პრინციპი.

რეალობის ანუ სახელმწიფო ინტერესების დაცვის პრინციპი.

უნივერსალურობის ანუ საერთაშორისო ზედშეკრულებებით გათვალისწინებულ ქმედებათა დასჯადობის პრინციპი.

მონაცვლეობითი მართლმსაჯულების პრინციპი. დანაშაულის გადაცემა.

თემა II. დანაშაული

სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის საფუძველი. დანაშაულის ნიშნები. დანაშაულის კატეგორიები. ერთიანი დანაშაულის სახეები. დანაშაულის ზიზრადე. რეკეტი, რეკეტული დაჯგუფება, რეკეტორი.

თემა III. დანაშაულებრივი ქმედების შემადგენლობა

დანაშაულებრივი ქმედება. დანაშაულებრივი შედეგი. მიზეზობრივი კავშირი. უმოქმედობის სისხლისსამართლებრივი დასჯადობის საფუძველი. მოქმედების სპეციალური სამართლებრივი მოვალეობის შინაარსი. სამართლებრივი გარანტიის ფუნქციის შეუსრულებლობის სისხლისსამართლებრივი შედეგები.

განზრახვა და მისი სახეები.

გაუფრთხილებლობა და მისი სახეები.

პასუხისმგებლობა თანამდევი შედეგით კვალიფიცირებული განზრახვი დანაშაულისათვის.

თემა IV. მართლწინააღმდეგობა

მართლწინააღმდეგობის გამოძრეხველი გარემოებანი.

აუცილებელი მოგვრეობა.

დამნაშაგის შეპერობა.

უკიდურესი აუცილებლობა.

მართლზომიერი რისკი.

მართლწინააღმდეგობის გამოძრეხველი სხვა გარემოებანი.

თემა V. ბრალი

ბრალის გამოძრეხველი გარემოებანი.

შეურაცხაობა ასაკის გამო.

შეურაცხაობა ფსიქიკური დაავადების გამო.

შეზღუდული შერაცხადობა და მისი სისხლის სამართლებრივი შედეგები.

ოურიდოული და ფაქტობრივი შეცდომა და მისი ზეგავლენა სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობაზე.

ბრძანების ან განკარგულების შესრულება.

ბრალის გამოძრეხველი სხვა გარემოებანი.

ტრაგიკული კოლიზია და მისი სისხლის სამართლებრივი შედეგები.

ბრალის გამოძრეხველი და პასუხისმგებლობის შემამსუხუქებელი ტრაგიკული კოლიზიის შემთხვევების ურთიერთგამოჯვნა.

თემა VI. დაუმთავრებელი დანაშაული

დანაშაულის მოშადება. მოშადების დასჯადობის შემთხვევები.

დანაშაულის მცდელობა. მცდელობის სახეები; დაუმთავრებელი და დაუმთავრებელი მცდელობა. უეარგისი მცდელობა. დანაშაულზე ნებაყოფლობით ხელის აღება. თანამონაწილეობა ნებაყოფლობით ხელის აღება დანაშაულზე.

თემა VII. დანაშაულის ამსრულებლობა და დანაშაულში თანამონაწილეობა

დანაშაულის ამსრულებლობა და თანამსრულებლობა. შეალობითი ამსრულებლობა. დანაშაულში თანამონაწილეობა. თანამონაწილეობის სახეები. ორგანიზატორი. წამქეზებელი. დამხმარე. თანამონაწილეობის აქცესორული ბუნება. ამსრულებლისა და თანამონაწილის პასუხისმგებლობა. ამსრულებლის ექსცესი. ჯგუფური დანაშაული. თანამონაწილეობის გამოივნა დანაშაულის შემხებლობისაგან.

თემა VIII. სასჯელი

სასჯელის მიზნები. სასჯელის სახეები. ძირითადი და დამატებითი სასჯელები. ჯარიმის გამოთვლის წესი დიური ანაზღაურების სისტემით. კადიანი თავისუფლების აღკვეთა. უადო თავისუფლების აღკვეთა. სასჯელის სხვა სახეები.

თემა IX. სასჯელის დანიშნა

სასჯელის დანიშნის ზოგადი საწყისები. კანონით გათვალისწინებულზე უფრო მსუბუქი სასჯელის დანიშნა. სასჯელის დანიშნა დაუმთავრებელი დანაშაულისათვის. სასჯელის დანიშნა დანაშაულში თანამონაწილეობისათვის და დანაშაულის ამსრულებლობისათვის. სასჯელის დანიშნა დანაშაულის რეციდივის დროს. სასჯელის დანიშნა დანაშაულთა ერთობლიობის და განაჩნთა ერთობლიობის დროს. სასჯელთა შეჯამება. სასჯელის კადის გამონგარიშება და სასჯელის ჩათვლა.

თემა X. პირობითი მსჯეობი

პირობითი მსჯეობის დანიშნულის საფუძველი. გამოსაცდელი ვადა. მოვალეობის დაკისრება. პირობითი მსჯეობის გაუქმება და გამოსაცდელი ვადის გაგრძელება.

თემა XI. სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლება

ქმედითი მონაწილეობა. დაზარალებულთან შეროგება. ვითარების შეცვლა. ზანდაზმულობის ვადის გასვლა. ბრალდებულის საგამოძიებო ორგანოებთან თანამშრომლობა როგორც სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლების საფუძველი.

თემა XII. სასჯელისაგან გათავისუფლება

სასჯელის მოხდისაგან პირობით ვადამდე გათავისუფლება. სასჯელის მოუხდელის ნაწილის შეცვლა უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით. სასჯელისაგან გათავისუფლება ავადმყოფობის გამო. სასჯელისაგან გათავისუფლება ზანდაზმულობის ასაკის გამო. ორსული ქალის და მცირეწლოვანი შვილის დედის სასჯელის მოხდისაგან გათავისუფლება. სასჯელის მოხდისაგან გათავისუფლება გამამტყუნებელი განაჩენის ზანდაზმულობის გამო.

თემა XIII. აწიხიტა, შეწყდება, ნასამართლობა.

თემა XIV. არასრულწლოვნის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა

არასრულწლოვნის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის თავისებურებანი. არასრულწლოვნის გათავისუფლება სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან.

თემა XV. ოურიდიული პირის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა

თემა XVI. დანაშაული ადამიანის წინააღმდეგ დანაშაული სიცოცხლის

წინააღმდეგ. დანაშაული ჯანმრთელობის წინააღმდეგ

ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შემქმნელი დელიქტები. განსაცდელში მიტოვებისა და უმოქმედობით ჩადენილი განზრახი მკვლელობის ურთიერთგამიჯვნა.

დანაშაული სქესობრივი თავისუფლებისა და ზღუდუეზბლობის წინააღმდეგ.

დანაშაული ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების წინააღმდეგ.

დანაშაული ოჯახისა და არასრულწლოვნის წინააღმდეგ.

თემა XVII. კონომიკური დანაშაული

დანაშაული საკუთრების წინააღმდეგ.

დანაშაული სამეწარმეო ან სხვა კონომიკური საქმიანობის წინააღმდეგ.

დანაშაული ფულად-საკრედიტო სისტემაში.

დანაშაული საფინანსო საქმიანობის სფეროში.

დანაშაული სამეწარმეო ან სხვა ორგანიზაციაში სამსახურის ინტერესის წინააღმდეგ.

თემა XVIII. დანაშაული საზოგადოებრივი უშიშროებისა და წესრიგის წინააღმდეგ

დანაშაული საზოგადოებრივი უშიშროებისა და წესრიგის წინააღმდეგ,
სამუშაო წარმოებისას უსაფრთხოების წესის დარღვევა.
დანაშაული მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და საზოგადოებრივი ზნეობის
წინააღმდეგ.

დანაშაული კულტურული მემკვიდრეობის წინააღმდეგ.
საერთაშორისო ხასიათის დანაშაულები კულტურული მემკვიდრეობის ხფეროში.
ნარკოტიკული დანაშაული.
სატრანსპორტო დანაშაული.
კომპიუტერული დანაშაული.

**თემა XIX. დანაშაული გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით
სარგებლობის წესის წინააღმდეგ**
დანაშაული გარემოს დაცვის წესის წინააღმდეგ.

თემა XX. დანაშაული სახელმწიფოს წინააღმდეგ
დანაშაული საქართველოს კონსტიტუციური წყობილებისა და უშიშროების
საფუძვლების წინააღმდეგ.

ტერორიზმი.
სამოხელეო დანაშაული.
დანაშაული მმართველობის წესის წინააღმდეგ.

თემა XXI. დანაშაული სასამართლო ხელისუფლების წინააღმდეგ
დანაშაული სასამართლო ორგანოების საქმიანობის წინააღმდეგ.
დანაშაული მტკიცებულების მოპოვების საპროცესო წესის წინააღმდეგ.
დანაშაულის დროულად აღკვეთისა და განხილვის წინააღმდეგ მიმართული ქმედება.
დანაშაული სასამართლო აქტების აღსრულების წინააღმდეგ.

თემა XXII. დანაშაული სამხედრო სამსახურის წინააღმდეგ
დანაშაული დაკავშირებულების წესისა და სამხედრო ღირსების დაცვის წინააღმდეგ.
დანაშაული სამხედრო ქონების შენახვის ან ექსპლუატაციის წესის წინააღმდეგ.

თემა XXIII. დანაშაული კაცობრიობის წინააღმდეგ
დანაშაული კაცობრიობის, მშვიდობის, უშიშროებისა და საერთაშორისო
პუმანიტარული სამართლის წინააღმდეგ.

ჟენევის 1949 წლის 12 აგვისტოს კონვენციებიდან და მათი დამატებითი ოქმებიდან
გამომდინარე საქართველოს საერთაშორისო სისხლისსამართლებრივი ვალდებულებები.

ლიტერატურა:

სისხლის სამართლის კოდექსი, მიღებული 1999 წლის 22 ივლისს.
სისხლის სამართლის ზოგადი ნაწილი, თსუ-ს გამომცემლობა, რედაქტორები:
პროფ. მ. ტყეშელაშვი, პროფ. გ. ნაჭყელი, თბ., 2004 წ.
ჟენევის 1949 წლის 12 აგვისტოს I, II, III, და IV კონვენციები და 1977
წლის 8 ივნისის I და II დამატებითი ოქმები.
ევროპის 1950 წლის 4 ნოემბრის კონვენცია ადამიანის უფლებათა და ძირითად
თავისუფლებათა შესახებ.
გამყრელიძე ო., დანაშაულის შუალობით აშსრულებლობა და თანააშსრულებლობა,

თბ., 1974 წ.

გამყრელიძე ო., ბრძოლა სამართლებრივ სახელმწიფოსათვის, თბ., 1998 წ.

ლეკვეიშვილი მ., მამულაშვილი გ., პასუხისმგებლობა ეკონომიკური დანაშაულისათვის (კომენტარი), თბ., 1999 წ.

მაყაშვილი კ., მაჭავარიანი მ., წერეთელი თ., შაცვულიძე თ., დანაშაული პიროვნების წინააღმდეგ (კომენტარები), თბ., 1999 წ.

სურგულაძე ლ., სისხლის სამართალი. დანაშაული, თბ., 1997 წ.

ტყეშელაძე გ., პასუხისმგებლობა დანაშაულთა ერთობლიობისათვის, თბ., 1965 წ.

ტურავა მ., სისხლის სამართალი (ზოგადი ნაწილი), თბ., 2000 წ.

ტურავა მ., სისხლის სამართალი. ზოგადი ნაწილის მიმოხილვა (თანდართული ტესტების ნიმუშებით) მეხუთე შეესებული და გადამუშავებული გამოცემა. თბილისი, 2004 წ.

გამყრელიძე ო., ებრაელიძე თ., სურგულაძე ლ., ტურავა მ., ტყეშელაძე გ., სისხლის სამართლის სასამართლო პრაქტიკის კომენტარები (დანაშაული ადამიანის წინააღმდეგ), თბ., 2003 წ.

თოდუა ნ., მამულაშვილი გ., გვენტაძე ნ., დანაშაული საზოგადოებრივი უშიშროებისა და წესრიგის წინააღმდეგ, თბ., 2005 წ.

დონჯაშვილი თ., საქართველოს სისხლის სამართალი. ზოგადი ნაწილი, თბ., 2004 წ.

უგრეხელიძე მ., ბრალი საფრთხის დელიქტებში, თსუ., 1983 წ.

უგრეხელიძე მ., გაუფრთხილებელი ბრალის პრობლემა სისხლის სამართალში, მოსკოვი, 1976 წ. რუსულ ენაზე.

შაცვულიძე თ., სურგულაძე ლ., საზოგადოებრივი სამშრობის გამოირიცხველი გარემოებანი საქართველოს კანონმდებლობაში, 1968 წ.

წერეთელი თ., ტყეშელაძე გ., მოძღვრება დანაშაულზე, 1969 წ.

წერეთელი თ., მიზეზობრივი კავშირი სისხლის სამართალში, მოსკოვი, 1976 წ. რუსულ ენაზე.

წერეთელი თ., დანაშაულის მოშაადება და მცდელობა, 1961 წ.

წერეთელი თ., თანამონაწილეობა დანაშაულში, 1965 წ.

წულაია ზ., დანაშაული პიროვნების წინააღმდეგ, თბ., 1999 წ.

გოთუა ზ., სისხლის სამართალი. ზოგადი ნაწილი. სასჯელი, თბ., 2001 წ.

სისხლის სამართლის პროცესი

თემა I. სისხლის სამართლის პროცესის კანონმდებლობა

სისხლის სამართლის პროცესის ამოცანები სისხლის სამართლის პროცესის წყაროები.

თემა II. სისხლის სამართლის საპროცესო კანონის მოქმედების ფარგლები

სისხლის საპროცესო კანონის მოქმედება დროში. სისხლის საპროცესო კანონის მოქმედება სივრცეში. საქართველოს ტერიტორიაზე უცხოეთის სახელმწიფოს სისხლის საპროცესო სამართლის კანონის გამოყენების შემთხვევები და წესი. საქართველოს სისხლის საპროცესო კანონის მოქმედება უცხოელი მოქალაქისა და მოქალაქეობის არმქონე, აგრეთვე დიპლომატიური პრივილეგიებისა და იმუნიტეტის მქონე პირების მიმართ და დიპლომატიური წარმომადგენლობების მიერ დაკავებულ შენობებსა და ტერიტორიებზე.

თემა III. სისხლის სამართლის პროცესის პრინციპები

თემა IV. სისხლის სამართლებრივი დევნა და მისი სახეები

თემა V. სამოქალაქო სარჩელი სისხლის სამართლის საქმეში

თემა VI. სისხლის სამართლის პროცესის მონაწილენი. სასამართლო.

თემა VII. პროკურორი, როგორც სისხლის სამართლის პროცესის მონაწილე

პროკურატურის ფუნქციები და მათი შინაარსი სისხლის სამართლის პროცესში. პროკურორის, როგორც გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელის უფლებამოსილებები. პროკურორის უფლებამოსილებანი სასამართლოში.

თემა VIII. გამოძიებელი, როგორც სისხლის სამართლის პროცესის მონაწილე

გამომძიებლის სტატუსი სისხლის სამართლის პროცესში. გამოძიებლის უფლებამოსილებები. გამოძიებლის დავალუბა. უწყებრივი, პერსონალური და ტერიტორიული საგამომძიებო ქვემდებარეობა. წინასწარი გამოძიების ორგანოები.

თემა IX. დაზარალებული და მისი წარმომადგენელი, როგორც სისხლის სამართლის პროცესის მონაწილეები

პირის ცნობა დაზარალებულად. დაზარალებულისა და მისი უფლებამონაცვლის უფლებამოსილებები სისხლის სამართლის პროცესში. დაზარალებულისა და მისი უფლებამონაცვლის მოვალეობები. დაზარალებულის წარმომადგენელი სისხლის სამართლის პროცესში.

თემა X. ეჭვმიტანილი და ბრალდებული, როგორც პროცესის მონაწილეები

პირის ცნობა ეჭვმიტანილად. პირის ეჭვმიტანილად ცნობასთან დაკავშირებულ საპროცესო მოქმედებანი და მათი ჩატარების წესები. ეჭვმიტანილის უფლებები სისხლის სამართლის პროცესში. ეჭვმიტანილის საპროცესო მოვალეობები და მათი დარღვევის შედეგები. პირის ბრალდებულად ცნობა. ბრალდებულის უფლებები და მოვალეობები.

თემა XI. დამცველი, როგორც სისხლის სამართლის პროცესის მონაწილე

დამცველი სისხლის სამართლის პროცესში. დაცვა შეთანხმებით. დაცვა დანიშნით. ოტულებითი დაცვა. სისხლის სამართლის საქმეში მონაწილეობისათვის დამცველის დაშვება, მისი მოწვევისა და შეცვლის მოთხოვნის გადაწყვეტა. დამცველის უფლება-მოვალეობანი სისხლის სამართლის პროცესში.

თემა XII. სამოქალაქო მოსარჩელე და სამოქალაქო მოპასუხე, როგორც სისხლის სამართლის პროცესის მონაწილეები

სამოქალაქო მოსარჩელე. სამოქალაქო მოსარჩელის უფლება-მოვალეობანი. სამოქალაქო მოსარჩელის წარმომადგენელი. სამოქალაქო მოსარჩელის წარმომადგენლის უფლება-მოვალეობანი. სამოქალაქო მოპასუხე. სამოქალაქო მოპასუხის უფლება-მოვალეობანი. სამოქალაქო მოპასუხის წარმომადგენელი. სამოქალაქო მოპასუხის წარმომადგენლის უფლება-მოვალეობანი.

თემა XIII. სისხლის სამართლის პროცესის ხევა მონაწილენი

მოწმე, როგორც პროცესის მონაწილე; მისი უფლებები, მოვალეობები, საქმეში მოწმედ მონაწილეობის გამოპირიკხველი გარემოებები. მოწმედ ჩვენების მიცემის მოვალეობისაგან გაათავისუფლება სასამართლოს მიერ. ქსპერტი, ექსპერტის უფლება-მოვალეობანი. სპეციალისტი, სპეციალისტის უფლება-მოვალეობანი. თარჯიმანი. თარჯიმნის უფლება-მოვალეობანი. დამსწრე, დამსწრის უფლება-მოვალეობანი.

თემა XIV. პროცესში მონაწილეობის გამოპირიკხველი გარემოებები. აცილება და თვითაცილება სისხლის სამართლის პროცესში

გარემოებანი, რომლებიც გამოირიცხავენ საქმეში მოსამართლის, პროკურორის, გამოძიებლის და სასამართლო სხდომის მდივნის მონაწილეობას. გარემოებანი, რომლებიც გამოირიცხავენ საქმეში დამცველის, აგრეთვე დაზარალებულის, სამოქალაქო მოსარჩელისა და სამოქალაქო მოპასუხის წარმომადგენლების მონაწილეობას. გარემოებანი, რომლებიც გამოირიცხავენ საქმეში ექსპერტის, სპეციალისტის ან თარჯიმნის მონაწილეობას. გარეზადება აცილებისა და თვითაცილების შესახებ, მათი გადაწყვეტის წესი.

თემა XV. სისხლის სამართლის პროცესის მონაწილეთა დაცვის სპეციალური ღონისძიებანი

დაცვის სპეციალური ღონისძიებანი. დაცვის სპეციალური ღონისძიების გამოყენების შუამდგომლობა. შუამდგომლობის განხილვა და შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღება. შეტყობინება დაცვის სპეციალური ღონისძიების გამოყენების შესახებ. ინფორმაციის დაცვა.

თემა XVI. მტკიცებულებანი სისხლის სამართლის პროცესში

მტკიცებულებები, რომლებიც დაშვებულია სისხლის სამართლის პროცესში. ფარული აუდიო და ვიდეო ჩანაწერი სისხლის სამართლის პროცესში. მოპოვებული და მხარის მიერ წარმოდგენილი ცნობები სისხლის სამართლის პროცესში. ოპერატულ-სამძებრო ღონისძიებებით მიღებული მონაცემები სისხლის სამართლის პროცესში. დაუშვებელი მტკიცებულებანი. გარემოებანი, რომლებიც უნდა დამტკიცდეს სისხლის სამართლის საქმეზე. გარემოებები, რომლებიც ღვინდება მტკიცებულებათა წარმოდგენის გარეშე და პრეზუმიციები. ეჭვმიტანილის ჩვენება, ბრალდებულის ჩვენება, დაზარალებულის ჩვენება, მოწმის ჩვენება, როგორც მტკიცებულება. ექსპერტის დასკვნა, როგორც მტკიცებულება. ნივთიერი მტკიცებულებები პროცესში და მათთან დაკავშირებულ საპროცესო მოქმედებათა რეგლამენტაცია.

თემა XVII. მტკიცების პროცესი

მტკიცებულებათა შეერება და წარდგენა სისხლის სამართლის საქმეზე. მტკიცებულებათა დამაგრება, შემოწმება და შეფასება.

თემა XVIII. სისხლის საპროცესო სამართლებრივი იძულების ღონისძიებები

სისხლის საპროცესო სამართლებრივი იძულების სახეები და ღონისძიებები. მოპყრობა იმ პირისადმი, რომლის მიმართ გამოყენებულია სისხლის საპროცესო სამართლებრივი იძულების ღონისძიებები. დაკავებულია და დაპატიმრებულია განთავსების აღმინისტრაციის საპროცესო მოვალეობები. დაკავებული ან დაპატიმრებული პირის უზრუნველყოფა მის მიმართ საპროცესო იძულების ღონისძიების გამოყენების თაობაზე ოჯახის წევრის, ნათესავის ან სხვა ახლობელი პირისათვის შეტყობინების

შესაძლებლობებით. სამედიცინო დაწესებულებაში პირის მოთაგების საფუძველი, წესი და პირობები. სისხლის საპროცესო სამართლებრივი იძულების ღონისძიების გამოყენების სასამართლო წესი.

თემა XIX. დაკავების, როგორც სისხლის საპროცესო სამართლებრივი იძულების ღონისძიების გამოყენება

დაკავების გამოყენების პირობა და მიზანი. დაკავების საფუძველი. პირი, რომელსაც აქვს დაკავების უფლება. პირები, რომლებიც სარგებლობენ იმუნიტეტით დაკავებისას. დაკავების წესი. დაკავების კანონიერების შემოწმება. მსჯავრდებულის დაკავება. დაკავების დროის ჩათვლა. დაკავებულის ყოფნის ადგილი. დაკავებისაგან განთავისუფლების საფუძველი და წესი.

თემა XX. აღკვეთის ღონისძიებანი

თემა XXI. მოვანა, პირის მოთაგება სამედიცინო დაწესებულებაში. ბრალდებულისა და ექვმტანადის თანამდებობიდან (სამუშაოდან) გადაყენება. ქონებაზე ყადაღის დადება.

თემა XXII. პასუხისმგებლობა წინასწარი გამოძიების დროს და სასამართლოში საპროცესო მოვალეობათა შეუსრულებლობისა და წესრიგის დარღვევისათვის.

თემა XXIII. რეაბილიტაცია და სისხლის სამართალწარმოების ორგანოების უკანონო და დაუსაბუთებელი მოქმედების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.

თემა XXIV. შუამდგომლობა და ხაზივარი

თემა XXV. საერთაშორისო თანამშრომლობა სისხლის სამართლის სფეროში. სასამართლო, პროკურორის, გამოძიებლის ურთიერთქმედება საზღვარგარეთის სახელმწიფოთა შესაბამის ორგანოებსა და თანამდებობის პირებთან სამართლებრივი დახმარების გაწევის წესით

სამართლებრივი დახმარების სახეები. საქართველოს მოქალაქის მიმართ საგამოძიებო და სასამართლო მოქმედებათა ჩატარების შესახებ უცხო სახელმწიფოს დავალებების შესრულება. მოთხოვნა საქართველოს მოქალაქის გადმოცემის შესახებ. გადმოცემის პირობები. უცხო სახელმწიფოს მოქალაქის გადაცემა. გადაცემაზე უარის თქმა. გადასაცემი პირის მიმართ სისხლის სამართლის საპროცესო იძულებითი ღონისძიებების გამოყენება.

თემა XXVI. წინასწარი გამოძიების ზოგადი დებულებანი და წინასწარი გამოძიების ჩატარების პირობები. საქმეების გაერთიანება და გამოყოფა წინასწარი გამოძიებისა და სასამართლო განხილვის სტადიებზე.

თემა XXVII. ბრალდებულის სახით პასუხისგებაში მიცემა, ბრალდების წყენება და შეცვლა, ბრალდებაზე უარი.

თემა XXVIII. საგამოძიებო მოქმედებები სისხლის სამართლის პროცესში

საგამოძიებო მოქმედებათა წარმოების ზოგადი საკითხები. დაკითხვა.

თემა XXIX. ამოღება და ჩხრეკა

თემა XXX. დათვალიერება.

თემა XXXI. საგამოძიებო ექსპერიმენტი.

თემა XXXII. ჩვენების ადგილზე შემოწმება.

თემა XXXIII. პირის წარდგენა ამოსაცნობად. საგნისა და გვამის ამოცნობა. ამოსაცნობად წარდგენის საფუძველი და წესი.

თემა XXXIV. შემოწმება.

თემა XXXV. ექსპერტიზა სისხლის სამართლის პროცესში

ექსპერტიზის დანიშვნის საფუძველი. ექსპერტიზის ობიექტები. ექსპერტიზის დანიშვნისა და ჩატარების საპროცესო წესები. დამატებითი და განმეორებითი ექსპერტიზა. საკომისიო ექსპერტიზა. კომპლექსური ექსპერტიზა. ალტერნატიული ექსპერტიზა. ექვემდებარებისა და ბრალდებულის უფლებები ექსპერტიზის დანიშვნისა და ჩატარებისას. ექსპერტის დისკვნა, მისი ფორმები, ექსპერტის დისკვნის შეფასება. ნიშნების აღება საექსპერტო კვლევისათვის გვამის ექსპუზიციის მიზანი, საფუძველი და წესი.

თემა XXXVI. წინასწარი გამოძიების დამთავრება და შეწყვეტა, სისხლის სამართლებრივი დევნის შეჩერება და შეწყვეტა.

თემა XXXVII. სასამართლო განხილვის საერთო პირობები, პრინციპები და წესები.

თემა XXXVIII. წარმოება პირველი ინსტანციის სასამართლოში.

თემა XXXIX. საქმის წარმოება სააპელაციო ინსტანციაში.

თემა XL. საქმის წარმოება საკასაციო ინსტანციაში.

თემა XLI. განაჩენისა და სხვა სასამართლო გადაწყვეტილებათა გადასინჯვა ახლად აღმოჩენილი და ახლად გამოვლენილი გარემოებების გამო

თემა XLII. სასამართლოს განაჩენის, განჩინებისა და დადგენილების აღსრულება

თემა XLIII. ცალკეული კატეგორიის სისხლის სამართლის საქმეთა გამო წარმოების თავისებურება

კერძო ბრალდების საქმეთა წარმოების წესები. არასრულწლოვანის დანაშაულზე საქმის წარმოების წესები.

თემა XLIV. საპროცესო შეთანხმება და სასჯელისაგან სრულად გათავისუფლება

თემა XLV. საქმის წარმოება იურიდიული პირისთვის სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის დაკისრების დროს

თემა XLVI. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებები და მათ ჩატარებასთან დაკავშირებით სასამართლო აქტების მიღების საფუძველი და წესი

ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობა. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის ამოცანები. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის პრინციპები. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის სამართლებრივი საფუძველები. საქვეცნობა და ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობა. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების, იურიდიული პირის უფლებების დაცვის სამართლებრივი გარანტიები ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობაში. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებების ცნება. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიების ჩატარების საფუძველები. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიების ჩატარების პირობები. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიების შეწყვეტა. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის შედეგების გამოყენება.

ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განმახორციელებელი ორგანოები. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განმახორციელებელი ორგანოების მოვალეობები. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განმახორციელებელი ორგანოების უფლებები. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განმახორციელებელი ორგანოების თანამშრომელთა სამართლებრივი და სოციალური დაცვის გარანტიები. მოქალაქეთა ხელშეწყობა ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განმახორციელებელი ორგანოებისათვის. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის ფინანსური უზრუნველყოფა. კონტროლი და ზედამხედველობა ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობისადმი.

ლიტერატურა:

- საქართველოს კონსტიტუცია
საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, მიღებული 1998 წლის 20 თებერვალს.
საქართველოს ორგანული კანონი „პროკურატურის შესახებ“.
საქართველოს ორგანული კანონი „საერთო სასამართლოების შესახებ“.
საქართველოს ორგანული კანონი „უზენაესი სასამართლოს შესახებ“.
საქართველოს კანონი „პატიმრობის შესახებ“.
საქართველოს კანონი „ადვოკატთა შესახებ“.
საქართველოს კანონი „პოლიციის შესახებ“.
საქართველოს კანონი „ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის შესახებ“.
გაბისონია ი., სისხლის სამართლის საქმეთა განხილვა სასამართლოში, თბ., 2002 წ.
გაბისონია ი., აღკვეთის ღონისძიებანი სისხლის სამართლის პროცესში (პრაქტიკული სახელმძღვანელო), თბ., 2003 წ.
ბენიძე ვ., დეპატიმრობისა და შინაპატიმრობის აღკვეთის ღონისძიებად გამოყენების პრობლემები, თბ., 2003 წ.
კორკელია კ., ქურდაძე ი., ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართალი ადამიანის უფლებათა კონვენციის მიხედვით, თბ., 2004 წ.
კორკელია კ., ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის გამოყენება საქართველოში, თბ., 2004 წ.
ჟან პრადელი, შედარებითი სისხლის სამართალი. პროცესის სისტემები. სისხლის სამართლის პროცესი. რედაქტ. ა. ფაღალაშვილი, შ. ფაფიაშვილი. თბ., 2003 წ.
ირინა ბონაშვილი, სისხლის სამართლის საქმეთა განხილვა სააპელაციო სასამართლოში, თბ., 2004 წ.
ევროგაერთიანების ქვეყნების სისხლის სამართლის საპროცესო სისტემები, თბ., 2002 წ.
Микеле Де Салвиа. Преседентия Европейского Суда по правам человека. С.П., 2004 г.
Решения Конституционного Суда Российской Федерации по делам о проверке конституционности уголовного и уголовно-процессуального законодательства. М., 2002 г.
Гуценко, К. Ф., Голыков, Л. В., Филимонов, Б. А. Уголовный процесс западных государств. М., 2002 г.

სამოქალაქო სამართალი

თავი პირველი

ზოგადი ნაწილი

თემა I. ზოგადი დებულებანი

სამოქალაქო სამართლის ადგილი სამართლის სისტემაში — კერძო და საჯარო სამართალი. სამოქალაქო კანონმდებლობა. სამოქალაქო კანონის შესვლა ძალაში. კანონისა და სამართლის ანალოგია. სამოქალაქო კანონთა უპირველესი ძალა. სამოქალაქო კანონთა მიზანი.

კერძო სამართლის სისტემა. სამოქალაქო კოდექსის სისტემა. ზოგადი ნაწილის ცნება, მნიშვნელობა და სახეები.

დისპოზიციური და იმპერატიული ნორმები სამოქალაქო სამართალში.

თემა II. პირები სამოქალაქო სამართალში

ფიზიკური პირები. იურიდიული პირები.

თემა III. გარიგებანი

ზოგადი ნორმები გარიგებათა შესახებ.

გარიგების ცნება. ნების გამოვლენის ნამდვილობა. მართლსაწინააღმდეგო და ამორალური გარიგებანი. გარიგების ბათილობა ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების, ნების გამოვლენის არასერიოზულობის, ქმედუნარიობის ან ფსიქიკური მოშლილობის გამო. მოჩვენებითი და თვალმამაცური გარიგებანი. ფორმის დაუცველად დადებული გარიგება. გარიგების კონვერსია. გარიგების ნაწილის ბათილობა. დედასტურების მნიშვნელობა გარიგებათა ბათილობისას.

ქმედუნარიანობა, როგორც გარიგების ნამდვილობის პირობა.

არასრულწლოვანის მიერ დადებული გარიგება. არასრულწლოვანის ემანსიპაცია. წარმომადგენლის თანხმობის გარეშე დადებული გარიგება.

გარიგების ფორმა.

საკულო გარიგებანი.

შეცდომით დადებული გარიგებანი. მოტყუებით დადებული გარიგებანი. იძულებით დადებული გარიგებანი.

პირობითი გარიგებანი.

პირობითი გარიგების ცნება. მართლსაწინააღმდეგო ან/და ამორალური პირობა. ნებაზე დამოკიდებული, პოზიტიური და ნეგატიური პირობა. გარიგებები გადაღების და გაუქმების პირობით.

თანხმობა გარიგებებში.

წარმომადგენლობა გარიგებებში.

თემა IV. უფლების განხორციელება

უფლების ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობა. აუცილებელი მოგერიების ფარგლებში მიყენებული ზიანი. უკიდურესი აუცილებლობით გამოწვეული ზიანი. თვითდაზმარება.

თემა V. ვადები. ზანდაზმულობა

ვადების გამოთვლა. ზანდაზმულობა. მოთხოვნები, რომლებზედაც ზანდაზმულობის ვადები არ ვრცელდება. ზანდაზმულობის ვადები. ზანდაზმულობის ვადის დაწყება. ზანდაზმულობის ვადის დენის შეჩერება. ზანდაზმულობის ვადის დენის შეწყვეტა.

ზანდაზმულობის ვადა სანივთო მოთხოვნათა მიმართ. ვალდებული პირის უფლება ზანდაზმულობის ვადის გასვლისას. დამატებითი მოთხოვნის ზანდაზმულობის ვადა. ზანდაზმულობის ვადის შეცვლის დაუშვებლობა მხარეთა შეთანხმებით.

თავი მეორე სანივთო (ქონებრივი) სამართალი

თემა VI. ქონება

ქონების ცნება. ნივთის სახეები. არამატერიალური ქონებრივი სიკეთის ცნება. აქცესორული და შეზღუდული უფლებები. ნივთისა და უფლების ნაყოფი.

თემა VII. მფლობელობა

მფლობელობის ცნება და სახეები. მფლობელობის შეწყვეტა. მესაკუთრედ ყოფნის პრეზუმცია. კეთილსინდისიერი მფლობელი, მისი უფლებები. არაუფლებამოსილი კეთილსინდისიერი მფლობელისა და არაკეთილსინდისიერი მფლობელის შოვალეობანი. საკუთრების შეძენა ზანდაზმულობით.

თემა VIII. საკუთრება

საკუთრების უფლების შინაარსი. უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვის უფლება. მესაკუთრის მიერ ნივთით სარგებლობის ხელისშემშლელი მოქმედების აღკვეთის მოთხოვნა. საერთო საკუთრება.

თემა IX. სამეზობლო სამართალი

სამეზობლო სამართლის ცნება. სამეზობლო ზემოქმედების თქმის ვალდებულება, კომპენსაცია თქმის ვალდებულებითვის. საფრთხის აღკვეთის მოთხოვნა, უფლება ნაყოფზე, აუცილებელი გზა. სასაზღვრო მიწის აღმართვის მოვალეობა. სასაზღვრო ნაგებობით სარგებლობის უფლება.

თემა X. საკუთრების შეძენა და დაკარგვა

საკუთრების შეძენა უძრავ ნივთებზე. საკუთრების შეძენა მოძრავ ნივთებზე. პირიბადადებული საკუთრება. საკუთრების შეძენა უპატრონო ნივთზე. ნაპოვარი. განძი. თანასაკუთრება შერწყმის შედეგად წარმოშობილ ნივთზე. თანასაკუთრება მასალის გადამუშავების შედეგად შექმნილ ახალ ნივთზე. ახალი მესაკუთრისაგან ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნა.

თემა XI. საკუთრების შეძენა უფლებებსა და მოთხოვნებზე

უფლებებსა და მოთხოვნებზე საკუთრების შეძენის ცნება და შინაარსი. მოთხოვნის დათმობა. ვადის გადაკისრება.

თემა XII. ბინის საკუთრება მრავალბინიან სახლებში

თემა XIII. სხვისი საკუთრებით შეზღუდული სარგებლობა

აღნაგობა. უზუფრუქტი. სერვიტუტები.

თემა XIV. საკუთრება, როგორც მოთხოვნის უზრუნველყოფის საშუალება გირავნობა. იპოთეკა.

თემა XV. საჯარო რეესტრი

თავი მესამე
ვალდებულებითი სამართალი
ზოგადი ნაწილი

თემა XVI. ზოგადი დებულებანი ვალდებულებათა შესახებ
თემა XVII. ზოგადი დებულებანი ხელშეკრულებათა შესახებ

თემა XVIII. ხელშეკრულების დადება
ხელშეკრულების დადების წესი (ოფერტი, აქცეპტი). ქუჩაში ხელშეკრულების დადების თავისებურება.

თემა XIX. ხელშეკრულების შინაარსი
ხელშეკრულების პირობები (არსებითი, ჩვეულებრივი, შემოსვევითი პირობები). ხელშეკრულების სტანდარტული პირობები. მესამე პირთა სასარგებლოდ დადებული ხელშეკრულებები.

თემა XX. ხელშეკრულებიდან გასვლა
თემა XXI. ვალდებულების შესრულება

თემა XXII. ვალდებულების დარღვევა
ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნა ვალდებულების დარღვევისას. ხელშეკრულების მისადაგება შეცვლილი გარემოებებისადმი. უარი გრძელვადიან ვალდებულებით ურთიერთობებზე. მოვალის მიერ ვადის გადაცილება. ვალდებულების დარღვევა ორმხრივი ხელშეკრულების დროს.

თემა XXIII. ზიანის ანაზღაურების მოვალეობა
პირვანდელ მდგომარეობაში აღდგენის მოვალეობა. ზიანის ანაზღაურება მიუღებელი შემოსავლისათვის. ზიანის ანაზღაურება არაქონებრივი ზიანისათვის. ზიანის ოდენობის განსაზღვრა. დაზარალებულის ბრალი ზიანის დადგომაში.

თემა XXIV. მოთხოვნის უზუნველყოფის დამატებითი საშუალებები
პირგასამტეხლო, ბე, მოვალის გარანტია.

თემა XXV. ვალდებულების შეწყვეტა
ვალდებულების შეწყვეტა მისი შესრულებით, ნოვაციით, დეპონირებით, ურთიერთმოთხოვნათა გაქვითით, ვალის პატივით. ვალდებულების შეწყვეტა, როცა მოვალე და კრედიტორი ერთი და იგივე პირი აღმოჩნდება. ვალდებულების შეწყვეტა მოვალის ან კრედიტორის გარდაცვალების გამო. ვალდებულების შეწყვეტა იურიდიული პირის ლიკვიდაციის გამო.

თემა XXVI. კრედიტორთა ან მოვალეთა სიმრავლე ვალდებულებებში
სოლიდარული კრედიტორები. სოლიდარული მოვალეები.

კერძო ნაწილი

თემა XXVII. ნასყიდობის ხელშეკრულება

ზოგადი დებულებანი ნასყიდობის შესახებ. ნასყიდობის ხელშეკრულების ცნება და შინაარსი. გამყიდველისა და მყიდველის უფლებები და მოვალეობები. ნივთის შემთხვევით დაღუპვის რისკის გადასვლა. ნასყიდობა გადახდის განეაღებით. გამოხყიდვის უფლება. ოფიცია. უპირატესი შესყიდვის უფლება. ნასყიდობა ნივთის მოწონების პირობით.

თემა XXVIII. გაცვლის ხელშეკრულება

თემა XXIX. ჩუქების ხელშეკრულება

ჩუქების ხელშეკრულების ცნება. ჩუქების ხელშეკრულების დადება. სამუქრის დაპირება. შეწირულობა. ჩუქების გაუქმება და გაჩუქებული ნივთის გამოთხოვა.

თემა XXX. ქრავნობის ხელშეკრულება

თემა XXXI. ლიზინგის ხელშეკრულება

თემა XXXII. იჯარის ხელშეკრულება

თემა XXXIII. სასოფლო-სამეურნეო მიწის იჯარის ხელშეკრულება

თემა XXXIV. ფრენზაინგის ხელშეკრულება

თემა XXXV. თხოვება

თემა XXXVI. სესხის ხელშეკრულება

თემა XXXVII. ნარდობის ხელშეკრულება

თემა XXXVIII. ტურიზმის ხელშეკრულება

თემა XXXIX. გადაზიდვა-გადამგანა

თემა XL. დავალების ხელშეკრულება

თემა XLI. საკუთრების მინდობა

თემა XLII. ექსპედიციის ხელშეკრულება

თემა XLIII. შუამავლობის ხელშეკრულება

თემა XLIV. ჯილდოს საჯაროდ დაპირება. კონკურსი.

თემა XLV. მიბარების ხელშეკრულება

თემა XLVI. მიბარება სასაკონლო საწყობში

თემა XLVII. დაზღვევა

თემა XLVIII. საბანკო მომსახურება

ანგარიშსწორება. საბანკო კრედიტი. ანაბარი. დოკუმენტალური (სასაქონლო) აკრედიტი. დოკუმენტალური ინკასო. საბანკო გარანტია.

თემა XLIX. თავდებობის ხელშეკრულება

თემა LIX. კონტოკორენტი

თემა LXXI. ფასიანი ქაღალდების ბრუნვიდან წარმოშობილი ვალდებულებები

თემა LXXII. ერთობლივი საქმიანობის (აშხანაგობის) ხელშეკრულება

თემა LXXIII. სამისდემხო რჩენის ხელშეკრულება

თემა LXXIV. თამაშობა. სანაძღო. ლატარია

თემა LXXV. კანონისმიერი ვალდებულებითი ურთიერთობანი

საზიარო უფლებები. დავალების გარეშე სხვისი საქმეების შესრულება. უსაფუძვლო გამდიდრება.

თემა LXXVI. დელიქტური ვალდებულებანი

ზიანის მიყენების შედეგად წარმოშობილ ვალდებულებათა ცნება. ზიანის მიყენებისათვის პასუხისმგებლობის საერთო პირობები. ზიანის მიყენებისათვის პასუხისმგებლობის ცალკეული შემთხვევები (არასრულწლოვანის პასუხისმგებლობა მიყენებული ზიანისათვის). სულით ავადმყოფის მიერ მიყენებული ზიანის ანაზღაურება, სატრანსპორტო საშუალების ექსპლუატაციის შედეგად დამდგარი ზიანის ანაზღაურება; პასუხისმგებლობა ნაგებობიდან გამომდინარე საფრთხით გამოწვეული ზიანისათვის; ცხოველის მიერ მიყენებული ზიანის ანაზღაურება; სახელმწიფოს პასუხისმგებლობა მისი მოსამსახურის მიერ მიყენებული ზიანისათვის. სამედიცინო დაწესებულების მიერ მიყენებული ზიანის ანაზღაურება; ზიანის ანაზღაურება დაზარალებულის გარდაცვალებისას. პასუხისმგებლობა უზარისხო პროდუქციით გამოწვეული ზიანისათვის. უზარისხო პროდუქტის მწარმოებლის პასუხისმგებლობა. უზარისხო პროდუქტის ცნება. პროდუქტის ცნება.

თავი მეოთხე სამრეწველო საკუთრება

თემა XLXVII. გამოგონებაზე, სასარგებლო მოდელსა და სამრეწველო ნიმუშზე უფლებათა დაცვა

თემა XLXVIII. სასაქონლო ნიშანზე განსაკუთრებული უფლებების დაცვა

თემა XLXIX. საფიზიკო სახელწოდების დაცვა

თემა XLXX. საწარმოო-კომერციული საიდუმლოს დაცვა

თავი მეხუთე საოჯახო სამართალი

თემა XLXXI. ქორწინების წესი და პირობები

თემა XLXXII. ქორწინების შეწყვეტა

თემა XLXXIII. ქორწინების ბათილობა

თემა XLXXIV. მეუღლეთა უფლებები და მოვალეობები

თემა XLXXV. მეუღლეთა ურთიერთრჩენის მოვალეობა

თემა XLXXVI. შვილების წარმოშობის დადგენა

თემა XLXXVII. შშობლების უფლებები და მოვალეობები შვილების მიმართ

თემა XLXXVIII. შშობლებისა და შვილების საალიმენტო მოვალეობანი

თემა XLXXIX. ოჯახის სხვა წევრების საალიმენტო მოვალეობანი

თემა XLXXX. ალიმენტის გადახდისა და გადახდევინების წესი

თემა XLXXXI. შვილება

თემა XLXXXII. მეურვეობა და მზრუნველობა

თავი მეექვსე მემკვიდრეობის სამართალი

თემა XLXXXIII. ზოგადი დებულებანი

თემა XLXXXIV. მემკვიდრეობა კანონით

თემა XLXXXV. მემკვიდრეობა ანდერძით

თემა XLXXXVI. ანდერძის ფორმა

თემა XLXXXVII. მემკვიდრის მემკვიდრის დანიშვნა

თემა XLXXXVIII. საგალობლო წილი

თემა XLXXXIX. საანდერძო დანაკისრი (ლევატი)

თემა XL. ანდერძის შეცვლა ან მოშლა

თემა XLII. ანდერძის აღსრულება

თემა XLIII. სამკვიდროს მიღება და უარი მის მიღებაზე

თემა XLIII. სამკვიდროს გაყოფა

თემა XLIV. კრედიტორების დაკმაყოფილება შემკვიდრეთა მიერ

თემა XLV. სამკვიდროს დაცვა

თემა XLVI. სამკვიდრო მოწმობა

თავი მეშვიდე

ინტელექტუალური საკუთრების სამართალი

საავტორო სამართალი

თემა XLVII. საავტორო სამართლის ცნება

საავტორო სამართლის მოქმედების სფერო. ნაწარმოების გამოქვეყნება და გამოცემა. ნაწარმოების საჯაროდ შესრულება, ჩვენება და გადაცემა.

თემა XLVIII. საავტორო უფლებები

ავტორის პირადი არაქონებრივი უფლებები. ავტორის განსაკუთრებული უფლებები. ავტორის ქონებრივი უფლებები. ავტორის თანხმობის გარეშე ნაწარმოების გამოყენების უფლება. საავტორო უფლების ობიექტი.

თემა XLIX. საავტორო უფლების მოქმედების ვადა

უვალო საავტორო უფლებები. ვადაგასული საავტორო უფლების გამოყენების წესი.

თემა LXX. საავტორო უფლების გადაცემა

საავტორო უფლების გადაცემის საფუძვლები. განსაკუთრებული და ჩვეულებრივი ლიცენზია. საავტორო ხელშეკრულება.

თემა LXXI. საავტორო უფლებათა მოძიენავე უფლებები

მოძიენავე უფლებების მოქმედების ვადა. საავტორო და მოძიენავე უფლებათა დაცვა.

თავი მერვე

სამეწარმეო სამართალი

ზოგადი ნაწილი

თემა LXXII. სამეწარმეო (კომერციული) საქმიანობის ცნება

სამეწარმეო (კომერციული) საქმიანობის მართლზომიერება. არაერთგვარადაობა. მოგების მიზანი. დამოუკიდებლობა და ორგანიზებულობა. არასამეწარმეო (არაკომერციული) საქმიანობა. თავისუფალი პროფესიების ცნება.

თემა LXXIII. საწარმოთა ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმები

საწარმოს ცნება. ინდივიდუალური საწარმო. სოლიდარული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (სპს). კომანდიტური საზოგადოება (კს). შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შპს). სააქციო საზოგადოება (სს). კოოპერატივი.

პარტნიორის ცნება. ფიზიკური პირი, იურიდიული პირი და სახელმწიფო, როგორც პარტნიორები. რეგისტრაციის ცნება და მნიშვნელობა. იურიდიული პირის ცნება. იურიდიული პირის ზოგადი უფლებაუნარიანობა.

თემა XLLXIV. საწარმოთა პასუხისმგებლობა და მათი დაფუძნება

პასუხისმგებლობის ცნება. პასუხისმგებლობის პირობები. კრედიტორის ცნება. მესამე პირის ცნება. შესატანის ცნება. ფულადი და არაფულადი შესატანები. შესატანის შეტანის წესი. შესატანის შემცირება საწესდებო კაპიტალის შეტვირთვით. პარტნიორთა თანასწორუფლებიანობის პრინციპი.

თემა XLLXV. რეგისტრაციის პირობები

სამეწარმეო რეგისტრის ცნება და მნიშვნელობა. საწარმოთა რეგისტრაციის მოთხოვნის უფლების მქონე პირები. რეგისტრაციისათვის საგადასახდებელი ფაქტები. რეგისტრაციის გაუქმება. რეგისტრაციის სისწორის პრეზუმფიცია. რეგისტრაციის განხორციელების პრეზუმფიცია.

თემა XLLXVI. ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა

საზოგადოების ხელმძღვანელობის უფლების მქონე პირები. საერთო კრება. ხელმძღვანელობითი საქმიანობა. საზოგადოების ხელმძღვანელობის უფლებამოსილებათა შეზღუდვა. საზოგადოების ხელმძღვანელების საგარეო ურთიერთობა. კონკურენციის აკრძალვა. საზოგადოების ხელმძღვანელთა ვალდებულება. მტკიცების ტვირთი. იმპერატიული ნორმა რეგრესული ანაზღაურების მოთხოვნის შესახებ. საწესდებო კაპიტალის შერაზუნების უზრუნველყოფა. საკონსულტაციო საბჭო.

თემა XLLXVII. ხანგრძლივობა. რეორგანიზაცია. ლიკვიდაცია

ხანგრძლივობა. სპს-ის, კს-ის, შპს-ის, სს-ისა და კოოპერატივის ლიკვიდაცია. საზოგადოების ლიკვიდაცია გადახდისუნარიანობის გამო. გადახდისუნარიანობის შედეგები. ლიკვიდატორების უფლება-მოვალეობანი. ლიკვიდირებული საზოგადოების ქონების განაწილების წესი. საზოგადოების რეორგანიზაცია. საწარმოთა შერწყმა. გაყოფა ნატურით.

თემა XLLXVIII. ხანდაზმულობა. გასაჩივრების ვადები

ხანდაზმულობის ცნება. პრეტენზიის ცნება.

თემა XLLXIX. ფილიალები

ფილიალის ცნება. ფილიალის რეგისტრაცია. საზღვარგარეთის საწარმოთა ფილიალის რეგისტრაცია.

თემა XLLXX. კონცერნები და მეგავმირე საწარმოები

კონცერნის ცნება. კონცერნი, როგორც ფაქტობრივი მფლობარეობა. ძირითადი და არაძირითადი საწარმოს ცნება. კონცერნის შექმნის წესი. შეიღობილი საწარმოს ცნება. წილთა უმრავლესობის ცნება. მმართველობის ორგანოთა დამოუკიდებლობა.

კერძო ნაწილი

თემა XLLXXI. სოლიდარული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

ცნება. პარტნიორთა კრება. საზოგადოების ხელმძღვანელობა. პარტნიორის კონტროლის უფლება. ლიკვიდაციის საფუძველები. წილი. კაპიტალის გასწევისება.

პარტნიორის გარდაცვალება.

თემა XLLXXII. კომანდიტური საზოგადოება

ცნება. კონკურენციის აკრძალვა. კომანდიტის კონტროლის უფლება. საზოგადოების ხელმძღვანელობა. მოგება და ზარალი. კომანდიტის პასუხისმგებლობა. კომანდიტის წილის გასხვისება ან მემკვიდრეობით გადაცემა.

თემა XLLXXIII. შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

ცნება. შპს-ის განსხვავება სს-გან. საწესდებო კაპიტალი. პარტნიორის უფლება-მოვალეობანი. წილის გასხვისება. წილის ცნება. წილის გასხვისებასთან გათანაბრებული გარიგებანი. დამატებითი შენატანების გადახდა.

პარტნიორთა კრების მოწვევა. კონტროლი საზოგადოების ხელმძღვანელობაზე. კრებაზე გადაწყვეტილების მიღების პროცედურა.

თემა XLLXXIV. სააქციო საზოგადოება

ცნება. საზოგადოების წიგნი. აქციათა ფორმები. აქციის ცნება და აქციათა სახეები. ჩვეულებრივი და პრივილეგირებული აქციები. აქციის ნომინალური ღირებულება. აქციების გასხვისების წესი. ფასიანი ქაღალდების კაპიტალის სხვა ფორმები.

აქციონერთა უფლებები და მოვალეობები. საერთო კრება და მისი კომპეტენცია. სამეთვალყურეო საბჭო და მისი კომპეტენცია. დირექტორები.

წლიური ანგარიში და მოგების გამოყენება. ქონების მოვლის ვალდებულება. რევიზია. კაპიტალის შექმნის ღონისძიებები.

თემა XLLXXV. კოოპერატივი

ცნება. პი. კოოპერატივში გაწევრიანება. წევრის გახელა კოოპერატივიდან. საერთო კრება. წარმომადგენელთა კრება. სამეთვალყურეო საბჭო. გამგეობა. დირექტორები.

ლიტერატურა:

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, 1997 წ.

საქართველოს კანონი „მეწარმეთა შესახებ“, 1994 წ.

საქართველოს კანონი „სააგროლო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“, 1999 წელი.

ახელქდიანი ზ., მემკვიდრეობის სამართალი (ასალი სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით), თბ., 1997 წ.

ახელქდიანი ზ., ვალდებულებითი სამართალი (ასალი სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით), თბ., 1997 წ.

ახელქდიანი ზ., ვალდებულებითი სამართალი, მეორე გამოცემა, თბ., 1999 წ.

ზოიძე ბ., მფლობელობის (Possessio) ცნება საქართველოს მომავალ

სამოქალაქო კოდექსში. კრებულში: სამართლის რეფორმა საქართველოში, თბ., 1994 წ., გვ. 274-284.

ზოიძე ბ., სანივთო სამართალი, თბ., 1999 წ.

ზოიძე ბ., ქართული სანივთო სამართალი, მე-2 გამოცემა, თბილისი, 2003 წ.

კნაბერი რ., საკუთრების პრობლემები გარდამავალ საზოგადოებაში.

საოუბილეო კრებული მიძღვნილი გ. ინწკორველის 70 წლისთავისადმი, გვ. 118-124.

კნაბერი რ., მოსაზრებანი სამართლებრივი რეფორმის თაობაზე. საოუბილეო

კრებული მიძღვნილი ს. ჯორბენაძის 70 წლისთავისადმი, გვ. 21-31.
 კუნცევა-ვაბაშვილი ნ., საავტორო უფლებები, თბილისი, 2002 წ.
 შენგელია რ., საოჯახო სამართალი, კომენტარები, თბ., 1999 წ.
 შენგელია რ., კონდიქტურ ვალდებულებათა საფუძვლები. საიუბილეო კრებული მიძღვნილი ს. ჯორბენაძის 70 წლისთავისადმი, გვ. 67-74.
 შენგელია რ., ქორწინება და მეუღლეთა უფლებამოსილებები, თბ., 1998 წ.
 შენგელია რ., ოჯახის წევრთა სამართლებრივი ურთიერთობანი, თბ., 1998 წ.
 შენგელია რ., მეურვეობა და მშრუნველობა, თბ., 1998 წ.
 ჩიკაშვილი შ., საოჯახო სამართალი, თბ., 1998 წ.
 ჩიკაშვილი შ., საოჯახო და მეშვიდრეობის სამართალი, თბ. 1999 წ.
 ძამუკაშვილი დ., სამრეწველო საკუთრება, გამოგონება, სასარგებლო მოდელი, სამრეწველო ნიმუში, თბ., 1997 წ.
 ჭანტურია ლ., შესავალი საქართველოს სამოქალაქო სამართლის ზოგად ნაწილში, თბ., 1997.
 ჭანტურია ლ., სანივთო სამართლის ძირითადი პრინციპები საქართველოს მომავალ სამოქალაქო კოდექსში, კრებული სამართლის რეფორმა საქართველოში , თბ., 1994 წ., გვ. 226-241.
 ჭანტურია ლ., კანონი მეწარმეთა შესახებ და საკორპორაციო სამართლის წარმოშობა საქართველოში, საიუბილეო კრებული მიძღვნილი ს. ჯორბენაძის 70 წლისთავისადმი, თბ., 1996 წ., გვ. 32-55.
 ჭანტურია ლ., ნინიძე თ., მეწარმეთა შესახებ კანონის კომენტარი, მე-3 გამოცემა, თბილისი 2002 წ.
 ჭანტურია ლ., საკუთრება, როგორც მთხოვნის უზრუნველყოფის საშუალება, თბ. 1999 წ.
 ჭანტურია ლ., ნინიძე თ., მეწარმეთა შესახებ კანონის კომენტარი, მეორე გამოცემა, 1997 წ.
 ძამუკაშვილი დ., საერთაშორისო ხელშეკრულებები და კონვენციები. ინტელექტუალური საკუთრების სამართალი, თბილისი, 2002 წ.
 ხეცურიანი ჯ., სამოქალაქო სამართლის ფუნქციები, თბ., 1995 წ.
 ხეცურიანი ჯ., თურიდული პირების საკანონმდებლო რეგულირების ძირითადი პრობლემები, კრებული სამართლის რეფორმა საქართველოში , თბ., 1994 წ., გვ. 192-220.
 ჯორბენაძე ს., საქართველოს მომავალი სამოქალაქო კოდექსის ძირითადი პრობლემები, კრებული სამართლის რეფორმა საქართველოში , თბ., 1994 წ., გვ. 139-175.
 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი პირველი, თბ., 1999 წ.
 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი მეორე, თბ., 1999 წ.
 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი მესამე, თბ., 2001 წ.
 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი მეოთხე, ტომი I, თბ., 2001 წ.
 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი მეოთხე, ტომი II, თბ., 2001 წ.
 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი მეხუთე, თბილისი, 2000 წ.

სამოქალაქო საპროცესო სამართალი

თემა I. სამოქალაქო პროცესის პრინციპები

სამოქალაქო პროცესის პრინციპების ცნება და კლასიფიკაცია. მართლმსაჯულების განხორციელება მხოლოდ სასამართლოს მიერ. მოსამართლეთა დამოუკიდებლობა და მათი მხოლოდ კანონისაღმძი დამორჩილება. მოსამართლეთა ხელშეუხებლობა, შეჯიბრებითობა, მხარეთა თანასწორობა, საჯაროობა, დისპოზიციურობა, ზეპირობა, უშუალობა. სამოქალაქო პროცესის პრინციპების მნიშვნელობა.

თემა II. უწყებრივი ქვემდებარება

თემა III. განსჯადობა

თემა IV. სასამართლოს შემადგენლობა. აცილება

თემა V. პროცესის ზარეები

თემა VI. საპროცესო უზრუნველყოფა

თემა VII. საპროცესო ვადები

თემა VIII. სასამართლო შეტყობინება და დაბარება

თემა IX. მხარეები სამოქალაქო პროცესში

მხარეთა საპროცესო უფლებაუნარიანობა და ქმედუნარიანობა. საპროცესო თანამონაწილეობა. შესაძე პირები. წარმომადგენლობა სასამართლოში.

თემა X. მტკიცებულებები

მტკიცებულების ცნება, მტკიცებულებათა სახეები, მტკიცების საგანი და ტვიროი, მტკიცებულებათა შემოწმება და შეფასება, ფაქტები, რომლებიც არ საჭიროებენ დამტკიცებას. მტკიცებულებათა შეგროვება. მტკიცებულებათა უზრუნველყოფა. ადგილზე დთვალეფრება. მხარეთა ახსნა-გამმარტება. წერილობითი მტკიცებულება. მოწმეთა ჩვენება. ნიუთირი მტკიცებულება. ექსპერტის დასკვნა.

თემა I საქმეების წარმოება პირველი ინსტანციის სასამართლოში

თემა XI. საქმის წარმოების გახსნა

საქმის აღძერა. სარჩელის შინაარსი. სარჩელისა და თანდართული საბუთების ასლები. აღიარებითი სარჩელი. სარჩელი ვალდებულებების მომავალში შესრულების შესახებ. რამდენიმე სასარჩლო მოთხოვნის გაერთიანება და გამოყოფა. სარჩელის მიღების შესახებ განჩინების გამოტანის ვადა. სარჩელისა და თანდართული დოკუმენტების ასლების გადაგზავნა მოპასუხისათვის. ხარვეზის შესახებ განჩინება და სარჩელის უკან დაბრუნება. სარჩელის მიღებაზე უარის თქმა. განჩინება სარჩელის მიღებაზე უარის თქმის შესახებ.

თემა XII. სარჩელისაგან მოპასუხის თავდაცვის საშუალებები

მოპასუხის შესაგებელი, მოპასუხის შეგებებული სარჩელი და მისი მიღების პირობები. სასამართლოს გადაწყვეტილება შეგებებული სარჩელის მიმართ.

თემა XIII. სარჩელის უზრუნველყოფა

თემა XIV. საქმის მომზადება სასამართლოს მთავარ სხდომაზე

განსახილველად

თემა XV. სასამართლოს მთავარი სხდომა

თემა XVI. დაუსწრებელი გადაწყვეტილება
თემა XVII. სასამართლო გადაწყვეტილება
თემა XVIII. სასამართლო გადაწყვეტილების კანონიერი ძალა. გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება
თემა XIX. საქმის წარმოების დამთავრება გადაწყვეტილების გამოტანის გარეშე
თემა XX. საქმის წარმოების შეჩერება
თემა XXI. სასამართლო განჩინება
თემა XXII. სასამართლო ოქმი

თემა XXIII. საქმის გამარტივებული წარმოება
თამასუქისა და ჩეკის თაობაზე აღძრულის სარჩელების განხილვა. დაგვიანების გადახდევინების შესახებ საქმის განხილვის გამარტივებული წესი. ლიზინგის საგნის გამკეპის მფლობელობაში ლიზინგის საგნის დაბრუნების თაობაზე საქმის განხილვის გამარტივებული წესი. აქციათა სავალდებულო მიყიდვის შესახებ საქმის განხილვის წესი.

თემა XXIV. უდავო (განსაკუთრებული) წარმოება
სასამართლოს მიერ უდავო წარმოების წესით განსახილველი საქმეები. უდავო წარმოების წესით საქმეთა განხილვა. იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტების დადგენა. მოქალაქის უგზო-უკელოდ დაკარგულად აღიარება და მოქალაქის გარდაცვლილად გამოცხადება. მოქალაქის შეზღუდულ კმედუნარიანად და ქმედუნაროდ აღიარება. დაკარგულ ან განადგურებულ საწარმოვანლო ფასიან ქაღალდსა და საორდერო ფასიან ქაღალდზე უფლების აღდგენა (გამოწვევითი წარმოება). ქონების უპატრონოდ ცნობა. შეილად აყვანა. დაკარგული საქმის წარმოების აღდგენა.

თემა XXV. საოჯახო, აღმინისტრაციული, სახელმწიფო-სამართლებრივი ურთიერთობებიდან წარმოშობილი და რეკეტული ქონების, თანამდებობის პირის, ქურდული საშუალოს წევრის, აღამიანით მოვაჭრის, ნარკოტიკული საშუალების გავრცელების ხელშეწყობის ან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 194-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით მსჯავრდებული პირის ქონების ჩამორთმევასა და სახელმწიფოსათვის გადაცემასთან დაკავშირებული საქმეების განხილვის თავისებურებანი

თავი II აპელაცია

თემა XXVI. აპელაციის დასაშვებობა
თემა XXVII. საქმის წარმოება სააპელაციო სასამართლოში
თემა XXVIII. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება

თავი III კასაცია

თემა XXIX. კასაციის დასაშვებობა
თემა XXX. საქმის წარმოება საკასაციო სასამართლოში
თემა XXXI. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება

თავი IV კერძო საჩივარი

თემა XXXII. კერძო საჩივრის დასაშვებობა და განხილვის წესი

თავი V საქმის წარმოების განახლება
თემა XXXIII. განცხადება საქმის წარმოების განახლების შესახებ და
მისი განხილვის წესი

თემა XXXIV. გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება
ზოგადი დებულებები. გასაჩივრების შექანიზმი. განცხადება გადახდისუუნარობის
შესახებ. გადახდისუუნარობის შესახებ გარკვეულების წარმოებაში ძილება და მისი
შედეგები. გაკოტრება. ლეზილიტაცია. საზღვარგარეთ წარმოებული გადახდისუუნარობის
საქმე.

ლიტერატურა:

- საქართველოს კონსტიტუცია.
საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი. თბ., 1999 წ.
საქართველოს ორგანული კანონი „საერთო სასამართლოების შესახებ“,
1999 წ.
საქართველოს ორგანული კანონი „საქართველოს უზენაესი სასამართლოს შესახებ“,
1999 წ.
საქართველოს კანონი „გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შესახებ“, 2007
წლის 28 მარტი.
საქართველოს კანონი „საკონსტიტუციო სამართალწარმოების შესახებ“ 1998 წ.
ლილუაშვილი თ., საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო სამართალი.
მეცნიერება“, თბ., 1992 წ.
ლილუაშვილი თ., სამოქალაქო საქმეთა წარმოება სასამართლოში. პრაქტიკული
საზომილევანლო, თბ., 1999 წ.
ლილუაშვილი თ., გაკოტრების საქმის წარმოება სასამართლოში. თბ., 1997 წ.
ლილუაშვილი თ., სასამართლოს დამოუკიდებლობა, ჟურ. სამართალი, 1992 წ.,
3.
ლილუაშვილი თ., სასამართლო რეფორმის კონცეფცია, ჟურ. სამართალი, 1992
წ., 1-2.
ლილუაშვილი თ., საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის პროექტი,
განმარტებითი ბარათი, ჟურნ. სამართალი, 1997 წ., 1-2.
ლილუაშვილი თ., ზრუხტალი ვ., საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის
კომენტარი, თბილისი, 2004 წ.
ხოფერია ნ., დისპოციურობა საქართველოს ახალი სამოქალაქო და საპროცესო
სამართლის მიხედვით. ჟურნ. ქართული სამართლის მიმოხილვა“, პირველი კვარტალი.
მაისურაძე ნ., მხარეთა მორიგება სამოქალაქო პროცესში და მისი სოციალურ-
სამართლებრივი მნიშვნელობა. ჟურ. ცხოვრება და სამართალი“, 1998 წ., 1.
პინრიხი პ., საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი და საპროცესო სამართლის
რეფორმა. საოუბილეო კრებული“ მიძღვნილი ს. ჯორბენაძის 70 წლისთავისადმი, თბ.,
1996 წ.
მიგრაული რ., შეხავალი გაკოტრების სამართალში. თბ., 1999 წ.
მიგრაული რ., შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების გაკოტრების
სამართლებრივი ასპექტები, თბილისი, 2004 წ.

ადმინისტრაციული სამართალი და პროცესი

თემა I. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ნორმები და ურთიერთობები

სახელმწიფო მმართველობის ცნება და ნიშნები. ადმინისტრაციულ-მატერიალური და ადმინისტრაციულ-პროცესუალური ნორმები. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ურთიერთობების სახეები. სავალდებულო სუბიექტა ამ ურთიერთობებში.

თემა II. ადმინისტრაციული ორგანო

ადმინისტრაციული ორგანოს ცნება. ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოქმედების სფერო. საჯარო-სამართლებრივი უფლებამოსილება. ადმინისტრაციული ორგანოს უფლებამოსილება. დისკრეციული უფლებამოსილება.

თემა III. საჯარო ინფორმაცია

საჯარო ინფორმაციის ცნება. საჯარო ინფორმაციის ცნება და მისი ხელმისაწვდომობა. გასაიდუმლოებული საჯარო ინფორმაციის სახეები. პერსონალური მონაცემების დამუშავების წესი. საჯარო ინფორმაციის თაბაზე მიღებული გადაწყვეტილების გასაჩივრების უფლება, ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება. კოლეგური საჯარო დაწესებულების სხდომის ჩატარების წესი. საჯარო რეესტრი.

თემა IV. მმართველობის ორგანოთა სისტემა საქართველოში

მმართველობის ორგანოთა კლასიფიკაცია, სისტემა, მათი შექმნისა და საქმიანობის ძირითადი პრინციპები. საქართველოს პრეზიდენტი – საქართველოს სახელმწიფოს მეთაური. საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის საქმიანობის წესი. საქართველოში აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოები; საქართველოს მთავრობა - სტატუსი და შექმნის წესი. საქართველოს მთავრობის კომპეტენცია. პრემიერ-მინისტრის კომპეტენცია. საქართველოს მთავრობის სხდომის ჩატარების და გადაწყვეტილების მიღების წესი. მთავრობის ურთიერთობა საქართველოს პრეზიდენტთან. სამინისტროს შექმნის წესი და კომპეტენცია. აგზაუბრისა და აჭარის არ აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებები. სახელმწიფო სატყეუწეზო დაწესებულებები. სათათბირო ორგანოები. მათი შექმნის წესი და კომპეტენცია. საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებული. საქართველოს კონტროლის პალატა. ეროვნული ბანკი.

თემა V. საჯარო სამსახური და სახელმწიფო მოხელე

საჯარო სამსახურის ცნება და სახეები, მიუკერძოებლობის პრინციპი, უფლებამოსილების განხორციელება კანონის საფუძველზე. სამსახურში მიღების კონკურსის წესი, თანამდებობაზე არჩევა, თანამდებობაზე დაინშვნა. ადმინისტრაციული ორგანოების მაკონტროლებელი ფუნქცია. სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლის განხორციელების წესი და ფორმები. სამსახურებრივი ატესტაცია. სამსახურებრივი კარიერა. სახელმწიფო მოხელის, თანამდებობის პირისა და ხელისუფლების წარმომადგენლის ცნება. კადრების შერჩევის დემოკრატიული პრინციპები. სახელმწიფო მოხელეთა დისციპლინური პასუხისმგებლობა. სამსახურებრივი დონტოლოგია.

თემა VI. მოქალაქეთა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი მდგომარეობა

მოქალაქეთა ადმინისტრაციული უფლებამოსიანობა და ქმედუნარიანობა. მოქალაქეთა ადმინისტრაციული უფლებები სტატუსი. მოქალაქეთა მქმნარეობისა და

შემოქმედების თავისუფლება. კრიტიკის თავისუფლება. საჩივრის უფლება. სიტყვის, პრესის, მიტინგებისა და დემონსტრაციების თავისუფლება. საზოგადოებრივ და სახელმწიფო საქმეთა მართვაში მონაწილეობის უფლება. მოქალაქეთა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი უფლებების სოციალური, ეკონომიკური და თურთიყილი გარანტიები.

თემა VII. მმართველობის ფორმები და მეთოდები

ადმინისტრაციული სამართლის პრინციპები: მთავრობების პრინციპი, უფლებამოსილების განხორციელება კანონის საფუძველზე, პროპორციულობის პრინციპი, კანონიერი ნდობის პრინციპი. მმართველობის ფორმებისა და ფუნქციების ცნება. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სახეები და ფორმები. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის დასაბუთება. ადმინისტრაციული აქტის ძალაში შესვლა, გამოქვეყნება, საჯაროდ გამოცხადებისა და ოფიციალური გაცნობის წესი. შეცდომების გასწორება ადმინისტრაციულ აქტში. არაა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად გამოცხადების საფუძველები და შედეგები. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ძალადაკარგულად გამოცხადება. ადმინისტრაციული ზღმშერულება. სპეციალური მოთხოვნები ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული ზღმშერულების დადებისას.

დარწმუნებისა და წახალისების ფორმები სახელმწიფო მმართველობაში. იძულების სახეები ადმინისტრაციულ სამართალში (ადმინისტრაციული გამაფრთხილებელი ღონისძიებები, ადმინისტრაციული აღმკვეთი ღონისძიებები, ადმინისტრაციული და დისციპლინური პასუხისმგებლობა).

ადმინისტრაციული ორგანოების მკონტროლებელი ფუნქცია. სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლის განხორციელების წესი და ფორმები.

თემა VIII. ადმინისტრაციული იძულების თურსიდეცია

ადმინისტრაციული თურსიდეცის ცნება. სამსახურებრივი ზღამხედველობა. ადმინისტრაციული აქტის აღსრულების ფორმა. ადმინისტრაციული აქტის აღსრულების უზრუნველყოფის საშუალებები და მათი გამოყენების წესი.

თემა IX. ადმინისტრაციული წარმოება

ადმინისტრაციული წარმოების ცნება და სახეები. მარტივი ადმინისტრაციული წარმოება. ფორმალური ადმინისტრაციული წარმოება. საჯარო ადმინისტრაციული წარმოება. ადმინისტრაციული ქმელნარიანობა. ადმინისტრაციული წარმოების მხარეები. ადმინისტრაციული წარმოების მონაწილე, სხვა ადმინისტრაციული ორგანოს მონაწილეობა ადმინისტრაციულ წარმოებაში.

ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების საფუძველები და წესი. უფლებამონაცვლეობა ადმინისტრაციულ წარმოებაში. ადმინისტრაციულ წარმოებაში მონაწილეობის დაუშედელობა. საქმის გარეშობათა გამოკვლევა. მტკიცებულებათა გამოკვლევა.

გადაწყვეტილების მიღება. განმცხადებლის მიერ საკუთარი მოსაზრების წარდგენა ადმინისტრაციული წარმოების დროს. გადაწყვეტილების მიღება კოლევიალურ ადმინისტრაციულ ორგანოში. ერთსა და იმავე საკითხზე განცხადების ზელახლა წარდგენის წესი.

დამოუკიდებელი ორგანოს მიერ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის წესი. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის აღსრულება.

თემა X. ადმინისტრაციული წარმოება ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებით

ადმინისტრაციული ორგანოს პასუხისმგებლობა მიყენებული ზიანისათვის. ადმინისტრაციული ორგანოს პასუხისმგებლობა კანონიერი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გამოწვეული ზიანისათვის.

ადმინისტრაციული საჩივრის ცნება და შინაარსი. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გასაჩივრების უფლება. ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვაზე უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანო. საჩივრის მიღებაზე ან განხილვაზე უარის საფუძვლები. ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვის წესი. ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვაში მონაწილეები. ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებული ადმინისტრაციული წარმოების მოცულობა. ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვა. ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვასთან დაკავშირებით ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილება.

თემა XI. ადმინისტრაციული პროცესი

ადმინისტრაციული პროცესის ცნება და პრინციპები. ადმინისტრაციული ოუსტიციის ცნება. ადმინისტრაციული პროცესის მხარეები, მონაწილეები, მესამე პირები. ადმინისტრაციული ორგანო, როგორც ადმინისტრაციული პროცესის მონაწილე. საპროცესო უფლებამონაცვლეობა ადმინისტრაციულ პროცესში. სასამართლო მტკიცებულებები.

დისპოზიციურობის და შეუღებულობის პრინციპები ადმინისტრაციულ პროცესში. მტკიცების ტვირთი პროცესში.

ადმინისტრაციული სარჩელის სახეები. სარჩელის აღებრა და სარჩელის დასაშვებობა.

სასამართლო იურისდიქცია: სასამართლოს უწყებრივად ქვემდებარე ადმინისტრაციული დავები. რაიონული (საქალაქო) სასამართლოს განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეები. მაგისტრატ მოსამართლეთა განსჯადი ადმინისტრაციული საქმეები.

საპროცესო ვადები. სასამართლო შეტყობინება და დაბარება.

ადმინისტრაციული სამართალწარმოება მეწარმის საქმიანობის შემოწმებასთან დაკავშირებით. ადმინისტრაციული სამართალწარმოება ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვასა და დახმარებასთან დაკავშირებით. ადმინისტრაციული სამართალწარმოება არანებაყოფლობითი ფსიქიატრიული დახმარების მიზნით პირის სტაციონარში მოთავსებასთან დაკავშირებით.

საერთო სასამართლოების მიერ ადმინისტრაციული საქმეების განხილვა და გადაწყვეტა. ადმინისტრაციული სამართალწარმოება პირველი ინსტანციის სასამართლოში. დახურული სასამართლო სხდომის ჩატარების წესი ადმინისტრაციულ პროცესში.

აპელაცია და კასაცია ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში.

თემა XII. ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა

ადმინისტრაციული გადაცდომის ცნება. დანაშაული და ადმინისტრაციული გადაცდომა. ადმინისტრაციული გადაცდომის შემადგენლობა. ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები. ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის სუბიექტები. ადმინისტრაციული გადაცდომის საქმეების განსაზღვრელად უფლებამოსილი ორგანოები.

თემა XIII. ადმინისტრაციული სახელეო

ადმინისტრაციული სახელეების სახეები და კლასიფიკაცია. ადმინისტრაციული სახელეის მიზნები. ადმინისტრაციული გაფორმება. ადმინისტრაციული ჯარმა. იმ საგნის სასიყდლიო ჩამორთმევა, რომელიც ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩაღნის იარაღს, უშუალო ობიექტს ან საბაჟო წესების დარღვევის საგანს, საქონლის ტრანსპორტირებისა და მიწოდების საშუალებას წარმოადგენდა. იმ საგნის კონფისკაცია, რომელიც ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩაღნის იარაღს, უშუალო ობიექტს ან საბაჟო წესების დარღვევის საგანს, საქონლის ტრანსპორტირებისა და მიწოდების საშუალებას წარმოადგენდა. მოქალაქისათვის მინიჭებული სპეციალური უფლების (სატრანსპორტო საშუალებათა მართვის უფლება) ჩამორთმევა. გამასწორებელი სამუშაოები. ადმინისტრაციული პატიმრობა. საქართველოდან გაძევა. ადმინისტრაციული სახელეის ურთიერთშეცვლის წესი. ადმინისტრაციული სახელეის გამოყენების წესი.

ლიტერატურა:

- საქართველოს კონსტიტუცია.
საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი.
საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი.
საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი.
საქართველოს კანონი „ნორმატიული აქტების შესახებ“.
საქართველოს კანონი „საჯარო სამსახურის შესახებ“.
საქართველოს კანონი „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“.
საქართველოს კანონი „საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ“.
საქართველოს კანონი „საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წესის შესახებ“.
საქართველოს კანონი „სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლის შესახებ“.
ზადვიშვილი, გვინტერი, დქიტოშვილი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის კომენტარები, თბ., 2002 წ.
იტბუტაძე, ჯ.რუსთაშვილი, ადმინისტრაციული პროცესის კომენტარი თბ., 2000 წ.
ი.სურგულაძე, ადმინისტრაციული სამართალი, თბ., 2003 წ.
აბესაძე, მოქალაქეთა უფლებების ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი დაცვა, თბ., 1968 წ.
გბრეზანი, საფრანგეთის ადმინისტრაციული სამართალი (თარგმანი რუსულად) მოსკოვი, 1993 წ.
გლორია, საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალი, სახელმძღვანელო, თბილისი, 1998 წ.
გლორია, მ.სალხინაშვილი, საქართველოს სახელმწიფო და ადმინისტრაციული სამართლის საკითხები, თბილისი, 1999 წ.
ადამიანის უფლებების შესახებ საერთაშორისო აქტები და საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებები და შეთანხმებები

თემა I. ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართლებრივი დაცვა

ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო სტანდარტები.

ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია, საერთაშორისო პაქტი სამოქალაქო და პოლიტიკურ უფლებათა შესახებ, სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების შესახებ პაქტის ფაქულტატური ოქმი, საერთაშორისო პაქტი ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ.

ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენცია, ევროპის სოციალური ქარტია.

თემა II. ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო სამართლებრივი მექანიზმები

გაერო და მისი საერთაშორისო სასამართლო. საერთაშორისო სასამართლოს საგაელდებულო იურიდიცია. გაეროს ადამიანის უფლებათა კომიტეტი.

ევროპის საბჭო და მისი როლი ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში. ადამიანის უფლებათა დაცვის ევროპული კომისია. ადამიანის უფლებათა დაცვის ევროპული (ქ. სტრასბურგის) სასამართლო.

სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს სტატუტი (რომის სტატუტი).

თემა III. საერთაშორისო სამართლებრივი აქტები მართლმსაჯულების საკითხებზე

სასამართლო ორგანოების დამოუკიდებლობის ძირითადი პრინციპები (1985 წელი).

იურიტთა როლის ძირითადი პრინციპები (1990 წელი).

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მინიმალური სტანდარტული წესები არასრულწლოვანთა მიმართ მართლმსაჯულების განხორციელების საკითხებზე (1985 წ. პეკინის წესები).

დანაშაულისა და ხელისუფლების ბოროტად გამოყენების მსხვერპლთა მიმართ მართლმსაჯულების განხორციელების ძირითადი პრინციპების დეკლარაცია (1985 წელი).

მართლწესრიგის დამცველ თანამდებობის პირთა ქცევის კოდექსი (1979 წელი).

თემა IV. საქართველოს საერთაშორისო შეთანხმებები და ზელშეკრულებები

ევროპული კონვენცია მსჯავრდებულთა გადაცემის შესახებ.

დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის კონვენცია სამოქალაქო, საოჯახო და სისხლის სამართლის საქმეებზე სამართლებრივი ურთიერთდახმარებისა და სამართლებრივ ურთიერთობათა შესახებ.

უცხო სახელმწიფოთა საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებების ცნობისა და აღსრულების შესახებ ნოუ-იორკის 1958 წლის კონვენცია.

ლიტერატურა:

ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია, თბ., 1990 წ.

საერთაშორისო პაქტი სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების შესახებ, ჟურნ. სახელმწიფო და სამართალი, №5, 1990 წ., გვ. 50.

ფაქულტატური ოქმი საერთაშორისო პაქტთან სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების შესახებ, ჟურნ. „სახელმწიფო და სამართალი“, №7, 1990 წ., გვ. 69.

ევროპის კონვენცია ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის შესახებ, ჟურნ. „სახელმწიფო და სამართალი“, №10, 1990 წ., გვ.46.

ევროპის სოციალური ქარტია. ჟურნ. „სახელმწიფო და სამართალი“, №11, 1990 წ., გვ. 67.

სასამართლო ორგანოთა დამოუკიდებლობის ძირითადი პრინციპები, ჟურნ. „სამართალი“, №1, 1991 წ., გვ. 62-65.

მართლწესრიგის დამცველ თანამდებობის პირთა ქცევის კოდექსი, ჟურნ. „სამართალი“, №5, 1991 წ., გვ. 52.

მართლმსაჯულების ძირითადი პრინციპების დეკლარაცია დანაშაულობათა და ბოროტად გამოყენების შესწავლისათვის, ჟურნ. „სამართალი“, №5, 1991 წ., გვ. 57-63.

პეკინური წესები, ჟურნ. „სამართალი“, №2, 1992 წ., გვ. 53.

საერთაშორისო პაქტი ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ, ჟურნ. „სახელმწიფო და სამართალი“, №4, 1990 წ., გვ.3.

ალექსიძე ლ., თანამედროვე საერთაშორისო სამართალი, „ნეკერი“, 1994 წ.

საქანელი ბ., საერთაშორისო პაქტები მოქალაქეობრივი, პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ, კომენტარები, თბილისი, 1997 წ.

თანამედროვე საერთაშორისო სამართალი, ლექსიკონი-ცნობარი, თბილისი, თსუ გამომცემლობა, 2003 წ.

საქართველო და საერთაშორისო სამართალი (რედაქ. კ. კორკელია), თბილისი, 2001 წ.

სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს სტატუტი (ქართული ტექსტი) - ლეგალ-კოინტ/იტ/იც/დოც/შტატუტე-ტრანსლაციონს/იმჩ გკორგან.პდფ/ ზუბუა გ., სამართლის თეორია, გამოცემლობა „მერსიდიანი“, თბილისი, 2004წ.

სასამართლო კონტროლი სისხლის საპროცესო იძულების ლონისძიებებზე, საგამოძიებო მოქმედებებსა და ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობაზე

თემა I. სისხლის საპროცესო იძულების ღონისძიებები

სისხლის საპროცესო სამართლებრივი იძულების სახეები და ღონისძიებები. მოპყრობა იმ პირისადმი, რომლის მიმართ გამოყენებულია სისხლის საპროცესო სამართლებრივი იძულების ღონისძიებები. დაკავებულია და დაპატიმრებულია განთავსების ადგილის ადმინისტრაციის საპროცესო მოვალეობები. დაკავებული ან დაპატიმრებული პირის უზრუნველყოფა მის მიმართ საპროცესო იძულების ღონისძიების გამოყენების თაობაზე ოჯახის წევრის, ნათესავის ან სხვა ახლობელი პირისათვის შეტყობინების შესაძლებლობებით. სამედიცინო ზასიათის იძულებითი ღონისძიების გამოყენების საფუძველი, წესი და პირობები. სისხლის საპროცესო იძულების ღონისძიების გამოყენების სასამართლო წესი.

თემა II. დაკავების, როგორც სისხლის საპროცესო სამართლებრივი იძულების ღონისძიების, გამოყენება

დაკავება, როგორც საპროცესო იძულების ღონისძიება, მისი გამოყენების პირობები, საფუძველი და წესი. პირები, რომლებიც სარგებლობენ იმუნიტეტით დაკავებისას. დაკავებისაგან გათავისუფლების საფუძველი და წესი.

თემა III. აღკვეთის ღონისძიებები სისხლის სამართლის პროცესში

აღკვეთის ღონისძიებების სახეები, მათი გამოყენების საფუძველი და საერთო პირობები. პირის მიმართ აღკვეთის ღონისძიების სახით დაპატიმრების გამოყენების საფუძველი და პირობები. პატიმრობის ვადა და პატიმრობის ვადის გაგრძელების წესი.

პატიმრობიდან გათავისუფლება. აღკვეთის ღონისძიებები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული დაპატიმრებასთან, მათი გამოყენების საფუძველი და წესი.

თემა IV. მოგვანა, პირის მოთავსება სამედიცინო დაწესებულებაში. ბრალდებულისა და ექვმთიანის თანამდებობიდან (სამუშაოდან) გადაყენება.

თემა V. ჭონებაზე ყადლის დადება

ქონებაზე ყადლის დადების გამოყენების მიზანი, საფუძველი და წესი. ქონებაზე ყადლის დადების შესახებ მოსამართლის ბრძანების ან სასამართლო განჩინების (დადგენილების) მოქმედების ვადა და მისი გასაჩერება.

თემა VI. საგამოძიებო მოქმედებები, რომლებიც ტარდება მოსამართლის ბრძანებით

ამოღება და ჩხრეკა. დათვალერების ჩატარება სასამართლო ბრძანებით. საფოსტო-სატელეგრაფო გზაწილზე ყადლის დადება, მათი დათვალერება და ამოღება სასამართლო ბრძანებით. საგამოძიებო ექსპერიმენტი სასამართლო ბრძანებით. ჩვენების ადგილზე შემოწმება სასამართლო ბრძანებით. დაზარალებულისა და მოწმის შემოწმება სასამართლო ბრძანებით. დაზარალებულისა და მოწმის იძულებითი ექსპერტრა სასამართლო ბრძანებით. დაზარალებულისა და მოწმისგან ნიშუშების იძულებით აღება სასამართლო ბრძანებით. გვამის ექსპუაცია სასამართლო ბრძანებით.

თემა VII. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებები და მათ ჩატარებასთან დაკავშირებით სასამართლო აქტების მიღების საფუძველი და წესი

ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობა. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის ამოცანები. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის პრინციპები. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის სამართლებრივი საფუძველები. საქვეწიობა და ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობა. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების, თუიდიული პირის უფლებების დაცვის სამართლებრივი გარანტიები ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობაში. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიების ცნება. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიების ჩატარების საფუძველები. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიების ჩატარების პირობები. ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიების შეწყვეტა. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განმასორციელებელი ორგანოები. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განმასორციელებელი ორგანოების მოვალეობები. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განმასორციელებელი ორგანოების უფლებები.

ლიტერატურა

- საქართველოს კონსტიტუცია
საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, მიღებული 1998 წლის 20 თებერვალს.
საქართველოს ორგანული კანონი „პროკურატურის შესახებ“.
საქართველოს ორგანული კანონი „საერთო სასამართლოების შესახებ“.
საქართველოს ორგანული კანონი „უზუნაწი სასამართლოს შესახებ“.
საქართველოს კანონი „პატიმრობის შესახებ“.
საქართველოს კანონი „ადვოკატთა შესახებ“.

საქართველოს კანონი „პოლიციის შესახებ“.
 საქართველოს კანონი „ოპერატიულ-სამშებრო საქმიანობის შესახებ“.
 გაბისონია ი., აღკვეთის ღონისძიებანი სისხლის სამართლის პროცესში
 (პრაქტიკული სახელმძღვანელო), თბ., 2003 წ.
 ბენიძე ე., დაპატიმრებისა და შინაპატიმრობის აღკვეთის ღონისძიებად გამოყენების
 პრობლემები, თბ., 2003 წ.
 კორკელია კ., ქურდაძე ი., ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართალი
 ადამიანის უფლებათა კონვენციის მიხედვით, თბ., 2004 წ.
 კორკელია კ., ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის გამოყენება
 საქართველოში, თბ., 2004 წ.
 სისხლის სამართლის პროცესი. რედაქტ. ა. ფალიაშვილი, შ. ფაფიაშვილი. თბ.,
 2003 წ.

საქართველოს სამოსამართლო ეთიკა

თემა I. სამოსამართლო ეთიკის ზოგადი პრინციპები.

თემა II. მოსამართლის ქცევის წესები სამოსამართლო უფლებამოსილებების
 განხორციელებისას.

დ ი ტ ე რ ა ტ უ რ ა :

საქართველოს სამოსამართლო ეთიკის კოდექსი – (მიღებულია საქართველოს
 მოსამართლეთა კონფერენციის მიერ 2007 წლის 20 ოქტომბერს).